

Na osnovu člana 242. stav 1. tačka 2) Zakona o osnovama bezbednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list SFRJ", br. 50/88, 63/88, 80/89, 29/90 i 11/91 i "Službeni list SRJ", br. 34/92, 13/93, 24/94, 41/94, 28/96 i 3/2002) u sporazumu sa ministrom unutrašnjih poslova, ministar saobraćaja i telekomunikacija donosi

Pravilnik o saobraćajnim znakovima na putevima

Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 15/2004 od 17. februara 2004. godine

NAPOMENA: Ovaj pravilnik je prestao da važi 1.05.2010. godine, osim odredaba člana 13. tačka 33) (znakovi II-32 i II-32.2), člana 21. tačka 5) (znak III-5) i člana 67. stav 2, koje su prestale da važe 1.07.2010. godine, a na osnovu Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji "Sl. glasnik RS", br. 26/2010.

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se vrsta, značenje, oblik, boja, mere i postavljanje saobraćajnih znakova na putevima.

Član 2.

Saobraćajni znakovi su znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi i znakovi obaveštenja, sa dopunskom tablom ili bez nje, koja je sastavni deo saobraćajnog znaka i koja bliže određuje značenje saobraćajnog znaka, svetlosni saobraćajni znakovi, oznake na kolovozu, trotoaru i sl. i svetlosne i druge oznake na putu.

Član 3.

Saobraćajni znakovi koji se postavljaju na isti nosač moraju da budu jednoobrazni, bez obzira na to da li su obični, reflektujućii ili osvetljeni sopstvenim izvorom svetlosti.

Član 4.

Saobraćajni znakovi se postavljaju s desne strane puta pored kolovoza, u smeru kretanja vozila.

Ako s desne strane puta pored kolovoza, u smeru kretanja vozila nije moguće postaviti saobraćajni znak, isti se postavlja iznad kolovoza ili s leve strane puta i ima isto značenje kao i kad je postavljen s desne strane puta.

Ako na mestu na kome se postavlja saobraćajni znak, zbog gustine saobraćaja, odnosno iz drugih razloga, preti opasnost da znak neće pravovremeno uočiti učesnici u saobraćaju, saobraćajni znak se mora postaviti i na suprotnoj levoj strani puta ili iznad površine kolovoza.

Saobraćajni znakovi se postavljaju tako da ne ometaju kretanje vozila i pešaka.

Član 5.

Crteži oznaka na kolovozu i crteži slova i brojeva u pogledu oblika i vrste, koji se ispisuju na kolovozu i na saobraćajnim znakovima, kao i legenda boja odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

Natpisi na znakovima obaveštenja ispisuju se, po pravilu, malim slovima.

II SAOBRAĆAJNI ZNAKOVI 1. Znakovi

opasnosti

Član 6.

Znakovi opasnosti su:

 I-1 I-1.1 I-2 I-2.1 I-2.2	<p>1) znak »krivina nalevo« (I-1), znak »krivina nadesno« (I-1.1).</p> <p>znak »dvostruka krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva nalevo« (I-2), znak »dvostruka krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva nadesno« (I-2.1), znak »opasna krivina« (I-2.2), koji označavaju približavanje krivini ili krivinama koje su opasne po svojim fizičkim karakteristikama ili zbog nedostatka preglednosti;</p>
 I-3 I-4	<p>2) znak »opasna nizbrdica« (I-3) i znak »opasan uspon« (I-4), koji označavaju približavanje opasnoj nizbrdici, odnosno opasnom usponu, ako razlika u visini predstavlja neku opasnost koja proističe iz tih uslova;</p>
 I-5 I-5.1 I-5.2	<p>3) Znak »suženje puta« (I-5), znak »suženje puta s desne strane« (I-5.1), i znak »suženje puta s leve strane« (I-5.2), koji označavaju približavanje suženju kolovoza koje može da predstavlja izvesnu opasnost;</p>
 I-6	<p>4) znak »pokretni most« (I-6), koji označava blizinu mesta na kome se na putu nalazi pokretni most;</p>
 I-7	<p>5) znak »blizina obale« (I-7), koji označava blizinu mesta na kome put nailazi na obalu;</p>
 I-8 I-9 I-10	<p>6) znak »neravan kolovoz«, koji označava blizinu dela puta na kome je kolovoz neravan zbog postojanja opasnih izbočina i ulegnuća (I-8), zbog ulegnuća (I-9) ili zbog blizine opasnog prevoja puta ili veće izbočine na kolovozu (I-10);</p>
	<p>7) znak »klizav kolovoz« (I-11), koji označava blizinu dela puta na kome kolovoz pod</p>

 I-11	<p>određenim atmosferskim uslovima ili sličnim okolnostima ima klizavu površinu;</p>
 I-12	<p>8) znak »kamenje pršti« (I-12), koji označava blizinu dela puta na kome se nalazi nevaljani tucanik ili koji je posut sitnim kamenjem na tvrdoj podlozi i na kome za druge učesnike u saobraćaju postoji opasnost od prskanja kamena;</p>
 I-13 I-13.1	<p>9) znakovi »odronjavanje kamenja« (I-13 i I-13.1), koji označavaju blizinu dela puta na kome postoji opasnost od kamenja koje pada ili od kamenja koje se nalazi na putu;</p>
 I-14	<p>10) znak »obeleženi pešački prelaz« (I-14), koji označava blizinu mesta na putu na kome se nalazi obeleženi pešački prelaz;</p>
 I-15	<p>11) znak »deca na putu« (I-15), koji označava blizinu mesta na putu na kome se deca češće i u većem broju kreću (na primer ispred škole, obdaništa, igrališta i sl);</p>
 I-16	<p>12) znak »biciklisti na putu« (I-16), koji označava blizinu mesta na kome biciklisti nailaze na put sa bočnog puta ili sa biciklističke staze;</p>
 I-17	<p>13) znak »životinje na putu« (I-17), koji označava mesto na kome domaće životinje pod nadzorom prelaze preko puta ili se kreću duž puta;</p>
 I-18	<p>14) znak »divljač na putu« (I-18), koji označava posebno opasna mesta na kojima divljač (papkari) često prelazi preko puta;</p>
 I-19	<p>15) znak »radovi na putu« (I-19), koji označava blizinu mesta na kome se izvode radovi na putu;</p>
 I-20 I-20.1	<p>16) znakovi »nailaženje na svetlosne saobraćajne znakove« (I-20 i I-20.1), koji označavaju blizinu raskrsnice ili obeleženog pešačkog prelaza na kome je saobraćaj regulisan pomoću uređaja za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova;</p>
 I-21	<p>17) znak »blizina avionske piste« (I-21), koji označava deo puta preko koga avioni preleću u niskom letu prilikom sletanja, odnosno poletanja;</p>
 I-22 I-22.1	<p>18) znakovi »bočni vetar« (I-22 i I-22.1), koji označavaju blizinu dela puta na kome često duva jak bočni vetar;</p>

 I-23	<p>19) znak »saobraćaj u oba smera« (I-23), koji označava blizinu mesta na kome se prelazi sa dela puta na kome se saobraćaj odvija samo u jednom smeru na deo tog puta na kome se privremeno ili stalno saobraćaj vrši u oba smera;</p>
 I-24	<p>20) znak »tunel« (I-24), koji označava blizinu tunela na putu;</p>
 I-25	<p>21) znak »opasnost na putu« (I-25), koji označava blizinu dela puta ili mesta na putu na kome učesnicima u saobraćaju pretil opasnost za koju ovim pravilnikom nije predviđen poseban znak opasnosti;</p>
 I-26	<p>22) znak »ukrštanje puteva iste važnosti« (I-26), koji označava blizinu ukrštanja puteva od kojih nijedan put nije put sa prvenstvom prolaza;</p>
 I-27 I-28 I-28.1 I-29 I-29.1	<p>23) znak »ukrštanje sa sporednim putem pod pravim uglom« (I-27), znak »spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom s leve strane« (I-28), znak »spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom s desne strane« (I-28.1), znak »spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom s leve strane« (I-29) i znak »spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom s desne strane« (I-29.1), koji označavaju blizinu raskrsnice na kojoj se put sa prvenstvom prolaza ukršta, odnosno spaja sa sporednim putem. Simboli na navedenim znakovima iz stava 1. ove tačke mogu i drukčije da izgledaju, što zavisi od konkretne situacije na putu;</p>
 I-30	<p>24) znak »raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja« (I- 30), koji označava blizinu raskrsnice na kojoj se saobraćaj odvija u kružnom toku;</p>
 I-31	<p>25) znak »tramvajska pruga« (I-31), koji označava blizinu mesta na kome put prelazi preko tramvajske pruge u nivou;</p>
 I-32	<p>26) znak »prelaz puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima« (I-32), koji označava blizinu prelaza puta preko železničke pruge u nivou, koji je obezbeđen branicima ili polubranicima;</p>
 I-33	<p>27) znak »prelaz puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika« (I-33), koji označava blizinu prelaza puta preko železničke pruge u nivou, koji nije obezbeđen branicima ili polubranicima;</p>
 I-34 I-34.1	<p>28) znak »Andrejin krst« (I-34), koji označava mesto na kome put prelazi preko železničke pruge u nivou bez branika ili polubranika sa jednim kolosekom, odnosno (I-34.1) sa dva ili više koloseka;</p>

 I-35	29) znak »približavanje prelazu puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima« (I-35), koji označava udaljenost do prelaza puta preko železničke pruge u nivou, koji je obezbeđen branicima ili polubranicima;
 I-36	30) znak »približavanje prelazu puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika« (I36), koji označava udaljenost do prelaza puta preko železničke pruge u nivou, koji nije obezbeđen branicima ili polubranicima.

Simboli na znakovima opasnosti I-14 (obeleženi pešački prelaz), I-15 (deca na putu), I-16 (biciklisti na putu), I-17 (životinje na putu), I-18 (divljač na putu) i I-21 (blizina avionske piste) mogu, s obzirom na smer odakle preti opasnost, biti okrenuti i na drugu stranu.

Član 7.

Znakovi opasnosti imaju oblik ravnoustranog trougla čija se jedna strana nalazi u horizontalnom položaju sa suprotnim vrhom okrenutim naviše.

Član 8.

Osnovna boja znakova opasnosti je bela, a ivice trougla su crvene. Simboli na znakovima opasnosti su crne boje.

Član 9.

Dužina strane ravnoustranog trougla znaka opasnosti iznosi:

- 1) na auto-putevima, putevima rezervisanim za saobraćaj motornih vozila i na magistralnim putevima 120 cm;
- 2) na regionalnim putevima i glavnim gradskim saobraćajnicama - 90 cm;
- 3) na svim ostalim putevima - 60 cm;
- 4) kad se upotrebljavaju kao umetnuti znakovi - 40 cm.

Na putevima iz stava 1 tačka 2 ovog člana mogu se, po potrebi, postavljati i znakovi opasnosti čija strana trougla iznosi 120 cm, a na putevima iz stava 1 tačka 3 ovog člana - i znakovi opasnosti čija strana trougla iznosi 90 cm.

Član 10.

Veličina simbola na znakovima opasnosti mora biti srazmerna veličini znaka, a simbol nacrtan tako da se može lako raspoznati.

Član 11.

U pogledu oblika, boje ili mera odstupaju od odredaba čl. 7 do 9 ovog pravilnika sledeći znakovi opasnosti, i to:

1) u pogledu oblika:

- a) znakovi I-34 i I-34.1 (Andrejin krst) koji imaju oblik jednog, odnosno dva ukrštena kraka;
- b) znakovi I-35 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima) i I-36 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika), koji su pravougaonog oblika i čiju osnovu čini kraća strana;

2) u pogledu boja:

- a) osnovna boja znakova koji se odnose na privremenu signalizaciju prilikom izvođenja radova na putu je žuta;
- b) simboli znakova I-20 i I-20.1 (nailaženje na svetlosne saobraćajne znakove sa trobojnim svetlima), koji imaju po vertikalnoj osi crveno svetlo gore, žuto u sredini, zeleno dole, a po horizontalnoj osi crveno svetlo levo, žuto u sredini i zeleno desno;

3) u pogledu mera:

- a) znakovi I-34 i I-34.1 (Andrejin krst) imaju krakove dužine 120 cm i širine 12 cm;
- b) znakovi I-35 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima) i I-36 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika), koji imaju jednu stranu pravougaonika dužine 100 cm, drugu stranu pravougaonika dužine 30 cm, a kose trake na znaku postavljene pod uglom od 30o širine 8 cm.

2. Znakovi izričitih naredbi

Član 12.

Znakovi izričitih naredbi su znakovi zabrane, odnosno ograničenja i znakovi obaveze.

Član 13.

NAPOMENA: Odredbe tačke 33) (znakovi II-32 i II-32.2), prestaju da važe 1.07.2010. godine, a na osnovu Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji "Sl. glasnik RS", br. 26/2010.

Znakovi zabrane, odnosno ograničenja su:

 II-1	1) znak »ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza« (II-1), koji označava blizinu raskrsnice na kojoj vozač mora da ustupi prvenstvo prolaza svim vozilima koja se kreću po putu na koji on nailazi;
 II-2	2) znak »obavezno zaustavljanje« (II-2), koji označava mesto pred ulazom u raskrsnicu na kome je vozač dužan da zaustavi vozilo i ustupi prvenstvo prolaza svim vozilima koja se kreću putem na koji on nailazi;
 II-3	3) znak »zabrana saobraćaja u oba smeru« (II-3), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj svim vozilima u oba smeru;
 II-4	4) znak »zabrana saobraćaja u jednom smeru« (II-4), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj vozila iz smeru prema kome je okrenut znak;
 II-5	5) znak »zabrana saobraćaja za sva vozila na motorni pogon, osim za motocikl bez prikolice« (II-5), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za sva vozila na motorni pogon, osim za motocikle bez prikolice i bicikle sa motorom na dva točka;
 II-6	6) znak »zabrana saobraćaja za autobuse« (II-6), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za autobuse;
 II-7	7) znak »zabrana saobraćaja za teretna vozila« (II-7), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za teretna vozila. Ako je znaku iz stava 1. ove tačke pridodata dopunska tabla na kojoj je označena najveća dozvoljena masa vozila, zabrana važi samo za ona teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu;
 II-8	8) znak »zabrana saobraćaja za cisterne« (II-8), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze materije koje mogu da izazovu zagađivanje vode;

 II-9 II-9.1	<p>9) znak »zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze eksploziv ili neke lako zapaljive materije« (II-9), koji označava put ili deo puta na kome je zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze eksploziv ili neke lako zapaljive materije; znak »zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze opasne materije« (II-9.1), koji označava put ili deo puta na kome je zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze opasne materije;</p>
 II-10 II-10.1	<p>10) znak »zabrana saobraćaja za vozila na motorni pogon koja vuku priključno vozilo, osim poluprikolice« (II-10), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila na motorni pogon koja vuku priključno vozilo, osim poluprikolice; znak »zabrana saobraćaja za vozila na motorni pogon koja vuku priključno vozilo« (II-10.1) koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila na motorni pogon koja vuku priključno vozilo;</p>
 II-11	<p>11) znak »zabrana saobraćaja za traktore« (II-11), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za traktore;</p>
 II-12	<p>12) znak »zabrana saobraćaja za motocikle« (II-12), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za motocikle;</p>
 II-13	<p>13) znak »zabrana saobraćaja za bicikle sa motorom« (II-13), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za bicikle sa motorom;</p>
 II-14	<p>14) znak »zabrana saobraćaja za bicikle« (II-14), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za bicikle;</p>
 II-15	<p>15) znak »zabrana saobraćaja za zaprežna vozila« (II-15), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za zaprežna vozila;</p>
 II-16	<p>16) znak »zabrana saobraćaja za ručna kolica« (II-16), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za ručna kolica;</p>
 II-17	<p>17) znak »zabrana saobraćaja za pešake« (II-17), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za pešake;</p>
 II-18	<p>18) znak »zabrana saobraćaja za sva vozila na motorni pogon« (II-18), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za sva vozila na motorni pogon;</p>
 II-19	<p>19) znak »zabrana saobraćaja za sva vozila na motorni pogon i zaprežna vozila« (II-19), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za sva vozila na motorni pogon i zaprežna vozila.</p> <p>Za zabrane za razne vrste vozila ili korisnike puta mogu se na znaku iz stava 1. ove tačke upotrebiti i na njemu kombinovati razni simboli označeni pod II-5 do II-17.</p> <p>Znak iz stava 1. ove tačke može imati najviše dva simbola van naseljenih mesta, a najviše tri simbola u naseljenim mestima;</p>

 II-20	<p>20) znak »zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna širina prelazi određenu širinu« (II-20), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila čija ukupna širina prelazi širinu označenu na znaku;</p>
 II-21	<p>21) znak »zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna visina prelazi određenu visinu« (II-21), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila čija ukupna visina prelazi visinu označenu na znaku;</p>
 II-22	<p>22) znak »zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna masa prelazi određenu masu« (II-22), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila čija ukupna masa prelazi masu označenu na znaku;</p>
 II-23	<p>23) znak »zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određeno osovinsko opterećenje« (II-23), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila sa osovinskim opterećenjem većim od opterećenja označenog na znaku;</p>
 II-24	<p>24) znak »zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određenu dužinu« (II-24), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila čija ukupna dužina prelazi dužinu označenu na znaku;</p>
 II-25	<p>25) znak »najmanje odstojanje između vozila« (II-25), koji označava najmanje odstojanje između vozila u kretanju koga se vozači moraju pridržavati;</p>
 II-26	<p>26) znak »zabrana skretanja ulevo« (II-26), koji označava raskrnicu na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno;</p>
 II-26.1	<p>27) znak »zabrana skretanja udesno« (II-26.1), koji označava raskrnicu na kojoj je skretanje udesno zabranjeno;</p>
 II-27	<p>28) znak »zabrana polukružnog okretanja« (II-27), koji označava mesto na kome je zabranjeno polukružno okretanje;</p>
 II-28	<p>29) znak »zabrana preticanja svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice« (II-28), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjeno preticanje svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice i bicikla sa motorom na dva točka;</p>
 II-29	<p>30) znak »zabrana preticanja za teretna vozila« (II-29), koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjeno da teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5t pretiču druga vozila na motorni pogon osim motocikla bez prikolice i bicikla sa motorom na dva točka.</p> <p>Ako je na znaku iz stava 1. ove tačke pridodata dopunska tabla na kojoj je označena druga najveća dozvoljena masa (npr 5t), zabrana važi samo za ona teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu;</p>
 II-30	<p>31) znak »ograničenje brzine« (II-30), koji označava put, odnosno deo puta na kome se vozila ne smeju kretati brzinom (u km/h) većom od brzine koja je označena na znaku.</p> <p>Ako je na znaku iz stava 1. ove tačke pridodata dopunska tabla sa naznakom mase vozila (npr 5t), označeno ograničenje brzine odnosi se samo na vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu;</p>
 II-31	<p>32) znak »zabrana davanja zvučnih znakova« (II-31), koji označava put, odnosno deo puta na kome se uređajem na vozilu ne smeju davati zvučni znakovi, osim u slučaju neposredne opasnosti;</p>

 II-32 II-32.1 II-32.2	<p>33) znak »zabrana prolaza bez zaustavljanja - carinarnica« (II-32), koji označava blizinu carinarnice gde se vozilo mora zaustaviti. Taj znak može se upotrebiti i za označavanje blizine drugih mesta na kojima se vozilo mora zaustaviti. U tom slučaju reči ispisane na znaku: »CARINA-DOUANE« (II-32), odnosno: »STOP–POLICIJA« (II-32.1) ili »PUTARINAPEAGE« (II-32.2) zamenjuju se odgovarajućim natpisom koji označava razlog obaveze zaustavljanja;</p>
 II-33	<p>34) znak »prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smera« (II-33), koji označava zabranu stupanja vozila na uski deo puta pre nego što tim delom pređu vozila iz suprotnog smera;</p>
 II-34	<p>35) znak »zabrana zaustavljanja i parkiranja« (II-34), koji označava stranu puta na kojoj je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje vozila;</p>
 II-35	<p>36) znak »zabrana parkiranja« (II-35), koji označava stranu puta na kojoj je zabranjeno parkiranje vozila. Znakovima II-34 i II-35 može se dodati dopunska tabla sa naznakom: 1) dana u sedmici, odnosno, mesecu i vremena u toku dana na koje se zabrana odnosi; 2) najdužeg dozvoljenog trajanja zaustavljanja, odnosno parkiranja; 3) kategorije vozila na koje se zabrana odnosi;</p>
 II-36	<p>37) znak »naizmenično parkiranje« (II-36), koji označava deo puta na koji se zabrana parkiranja odnosi u neparne dane;</p>
 II-37	<p>38) znak »naizmenično parkiranje« (II-37), koji označava deo puta na koji se zabrana parkiranja odnosi u parne dane.</p>

Simboli na znakovima zabrana, odnosno ograničenja II-20, II-21, II-22, II-23, II-24, II-25 i II-30 dati su primera radi, a stvarne vrednosti se upisuju prema okolnostima na putu i potrebama bezbednosti saobraćaja.

Član 14.

Znakovi obaveze su:

 II-38	<p>1) znak »najmanje dozvoljena brzina« (II-38), koji označava put, odnosno deo puta na kome se vozila u normalnim uslovima moraju kretati najmanje onom brzinom (u km/h) koja je označena na znaku. Simbol na znaku iz stava 1. ove tačke dat je primera radi, a stvarna brzina upisuje se prema okolnostima na putu i potrebama bezbednosti saobraćaja;</p>
 II-39	<p>2) znak »lanci za sneg« (II-39), koji označava deo puta na kome motorna vozila, osim motocikla, moraju na pogonskim točkovima imati lance za sneg kad je na kolovozu sneg;</p>
 II-40	<p>3) znak »staza za bicikliste« (II-40), koji označava stazu kojom se moraju kretati bicikli i bicikli sa motorom, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim vozilima;</p>

 II-41	4) znak »staza za pešake« (II-41), koji označava posebno izgrađenu pešačku stazu kojom se pešaci moraju kretati, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju;
 II-42	5) znak »staza za jahače« (II-42), koji označava stazu kojom se moraju kretati jahači, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju;
 II-43 II-43.1 I-43.2 II-43.3 II-43.4	6) znakovi »obavezan smer« (II-43), (II-43.1), (II-43.2), (II-43.3) i (II-43.4), koji označavaju smerove kojima se vozila moraju kretati;
 II-44 II-44.1 II-44.2	7) znakovi »dozvoljeni smerovi« (II-44), (II-44.1), (II-44.2), koji označavaju smerove u kojima se vozila smeju kretati;
 II-45 II-45.1 II-45.2	8) znakovi »obavezno obilaženje s desne strane« (II-45), »obavezno obilaženje s leve strane« (II-45.1) i »kružni tok saobraćaja« (II-45.2), koji označavaju kolovoz, odnosno deo kolovoza kojim se vozila moraju kretati prilikom obilaženja pešačkih ostrva, ostrva za usmeravanje saobraćaja i drugih objekata na kolovozu.

Član 15.

Znakovi izričitih naredbi imaju oblik kruga osim znakova II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza) i II-2 (obavezno zaustavljanje).

Član 16.

Osnovna boja znakova zabrane, odnosno ograničenja je bela, a osnovna boja znakova obaveze je plava.

Simboli i natpisi na znakovima zabrane, odnosno ograničenja su crne boje, a na znakovima obaveze su bele boje.

Ivica kruga, kao i kose trake na znakovima izričitih naredbi na kojima postoje su crvene boje.

Član 17.

Prečnik kruga znakova izričitih naredbi mora iznositi, i to:

- 1) na auto-putevima, putevima rezervisanim za saobraćaj motornih vozila i magistralnim putevima - 90 cm;
- 2) na regionalnim putevima i glavnim gradskim saobraćajnicama - 60 cm;
- 3) na ostalim putevima - 40 cm;
- 4) kad se koriste kao umetnuti znakovi - 30 cm.

Na putevima iz stava 1 tačka 2 ovog člana mogu se po potrebi postaviti i znakovi izričitih naredbi čiji prečnik kruga iznosi 90 cm, a na putevima iz stava 1 tačka 3 ovog člana - i znakovi izričitih naredbi čiji prečnik kruga iznosi 60 cm.

Član 18.

Kose trake na znakovima izričitih naredbi moraju biti položene pod uglom od 45o u odnosu na horizontalnu ravan.

Član 19.

U pogledu oblika, boje i simbola ili mera, odstupaju od odredaba čl. 15 do 17 ovog pravilnika sledeći znakovi izričitih naredbi, i to:

1) u pogledu oblika:

- a) znak II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza) ima oblik ravnostanog trougla čija je jedna strana postavljena horizontalno sa suprotnim vrhom okrenutim naniže;
- b) znak II-2 (obavezno zaustavljanje) ima oblik pravilnog osmougona;

2) u pogledu boje i simbola:

- a) osnovna boja znakova zabrane, odnosno ograničenja koji se odnose na privremenu signalizaciju prilikom izvođenja radova na putu je žuta;
  - b) znak II-2 (obavezno zaustavljanje) ima osnovu crvene boje, a ivicu i simbol "STOP" bele boje;
  - v) simbol znaka II-8 (zabrana saobraćaja za cisterne) je crvene boje, osovina sa točkovima, odnosno vozilo je crne boje, a dve talasaste linije su plave boje;
  - g) simbol znaka II-9 (zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze eksploziv ili neke lako zapaljive materije) i znaka II-9.1 (zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze opasne materije) su crvene boje, a osovina sa točkovima, odnosno vozila su crne boje;
  - d) simbol znaka II-12 može da bude i u obliku motornog vozila na tri točka;
  - đ) simbol znaka II-13 može da bude i u obliku bicikla sa motorom na tri točka;
  - e) simbol znaka II-33 (prvenstvo prolaza vozila iz suprotnog smera) ima strelicu koja označava zabranjen smer - crvene boje;
  - ž) znak II-34 (zabrana zaustavljanja i parkiranja) i znak II-35 (zabrana parkiranja) imaju osnovnu boju plavu;
  - z) znak II-36 i znak II-37 (naizmenično parkiranje) imaju osnovnu boju plavu a simbol bele boje;
- 3) u pogledu mera:
- a) znak II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza) ima stranu dužine 90 cm, a izuzetno dužine 60 cm;
  - b) visina slova znaka II-2 (obavezno zaustavljanje) iznosi jednu trećinu visine znaka.

3. Znakovi obaveštenja

Član 20.

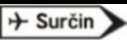
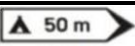
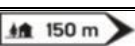

Znakovi obaveštenja pružaju učesnicima u saobraćaju potrebna obaveštenja o putu kojim se kreću, nazivima mesta kroz koja put prolazi i udaljenosti do tih mesta, prestanku važenja znakova izričitih naredbi, kao i druga obaveštenja koja im mogu biti korisna.

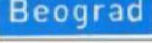

Član 21.

NAPOMENA: Odredbe tačke 5) (znak III-5), prestaju da važe 1.07.2010. godine, a na osnovu Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji "Sl. glasnik RS", br. 26/2010.

Znakovi obaveštenja su:

 <p>III-1</p>	<p>1) znak »prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smera« (III-1), koji obaveštava vozača da na uskom prolazu ima pravo prvenstva u odnosu na vozila koja dolaze iz suprotnog smera.</p> <p>Kad se upotrebi znak III-1 mora na prilazu uzanom prolazu iz suprotnog smera da bude postavljen znak II-33;</p>
 <p>III-2</p>	<p>2) znakovi »put sa jednosmernim saobraćajem« (III-2) i (III-2.1), koji obaveštavaju učesnike u saobraćaju o jednosmernom putu;</p>
 <p>III-2.1</p>	<p>Znak III-2 postavljen je upravno na osu kolovoza, a znak III-2.1 postavljen je paralelno sa osom kolovoza, a reči: »jedan smer« mogu biti ispisane na strelici tog znaka;</p>
 <p>III-3</p>	<p>3) znak »put sa prvenstvom prolaza« (III-3), koji označava put ili deo puta na kome vozila imaju prvenstvo prolaza u odnosu na vozila koja se kreću putevima koji se ukrštaju s tim putem, odnosno delom puta;</p>
 <p>III-4</p>	<p>4) znak »završetak puta sa prvenstvom prolaza« (III-4), koji označava mesto na kome se završava put ili deo puta sa prvenstvom prolaza;</p>
 <p>III-5</p>	<p>5) znak »pružanje puta sa pravom prvenstva prolaza« (III-5), koji označava put sa prvenstvom prolaza.</p> <p>Položaj simbola na znaku III-5 treba da odgovara konkretnom položaju puta sa prvenstvom prolaza u odnosu na sporedni put;</p>
 <p>III-6</p>	<p>6) znak »obeleženi pešački prelaz« (III-6), koji označava mesto na kome se nalazi obeleženi pešački prelaz;</p>
 <p>III-7</p>	<p>7) znak »podzemni ili nadzemni pešački prolaz« (III-7), koji označava mesto na kome se nalazi podzemni ili nadzemni pešački prolaz;</p>
 <p>III-8</p>	<p>8) znak »raskrsnica« (III-8), koji označava međusobni položaj i pravce puteva i nazive mesta do kojih vode putevi koji se ukrštaju, kao i brojeve puteva i brojeve međunarodnih puteva.</p> <p>Znaku III-8 može biti dodata dopunska tabla koja označava udaljenost od raskrsnice na koju se znak odnosi;</p>
	<p>9) znak »slepi put« (III-9), koji označava blizinu i položaj puta koji nema</p>

 <p>III-9</p>	<p>izlaz (slepi put).</p> <p>Položaj simbola u znaku III-9 treba da odgovara položaju slepog puta u odnosu na put na kome se postavlja taj znak;</p>
 <p>III-10</p>	<p>10) znak »smer kretanja vozila koje namerava da skrene ulevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno« (III-10), koji označava put kojim se vozilo mora kretati ako namerava da skrene ulevo na sledećoj raskrsnici na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno;</p>
 <p>III-11</p>	<p>11) znakovi »prestrojavanje vozila« (III-11) i »prestrojavanje vozila sa nazivima naseljenih mesta« (III-11.1), koji označavaju prethodno obaveštenje vozaču radi prestrojavanja na raskrsnici na putevima sa više saobraćajnih traka.</p> <p>Simboli na znakovima III-11 i III-11.1 treba da odgovaraju stvarnom stanju broja saobraćajnih traka i načinu prestrojavanja na njima. Na znaku moraju biti ispisani i nazivi mesta (III-11.1);</p>
 <p>III-11.1</p>	
 <p>III-12</p>	<p>12) znak »strelasti putokaz« (III-12), koji označava pravac puta za mesto ili karakterističan objekt čiji je naziv ispisan na putokazu. Ako se na putokazu upisuje i broj puta koji se njime označava, broj se upisuje na strani suprotnoj od strelice i odvaja se od drugih natpisa na putokazu linijom.</p> <p>Na putokazu mogu biti ispisana najviše dva naziva mesta i to jedan ispod drugog, kao i udaljenost mesta u koji vodi put, izražena u kilometrima;</p>
 <p>III-13</p>	<p>13) znak »putokazna tabla« (III-13), koji označava pravac puta za naseljeno mesto ispisano na znaku.</p> <p>Znak može imati najviše tri polja za označavanje smerova kretanja.</p> <p>Kada se znak postavlja iznad kolovoza (na portal), svako polje se postavlja kao poseban znak iznad saobraćajnih traka na koje se znak odnosi;</p>
 <p>III-14</p>	<p>14) znak »strelasti putokaz za aerodrom« (III-14), koji označava pravac puta za aerodrom;</p>
 <p>III-15</p>	<p>15) znak »strelasti putokaz za teren za kampovanje« (III-15), koji označava pravac i udaljenost terena za kampovanje;</p>
 <p>III-16</p>	<p>16) znak »strelasti putokaz za planinarski dom « (III-16), koji označava pravac i udaljenost mesta na kome se nalazi planinarski dom;</p>
 <p>III-17</p>	<p>17) znakovi »broj puta« (III-17) i »kilometraža puta« (III-17.1) koji, označavaju broj i stacionažu puta.</p>
 <p>III-17.1</p>	

 III-18	18) znak »broj međunarodnog puta« (III-18), koji označava broj međunarodnog puta;
 III-19	19) znak »autoput« (III-19), koji označava mesto odakle počinje autoput;
 III-20	20) znak »završetak autoputa« (III-20), koji označava mesto na kome se završava autoput;
 III-21	21) znak »put rezervisan za saobraćaj motornih vozila« (III-21), koji označava mesto odakle počinje put rezervisan samo za saobraćaj motornih vozila;
 III-22	22) znak »završetak puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila« (III-22), koji označava mesto na kome se završava put rezervisan samo za saobraćaj motornih vozila;
 III-23	23) znak »naziv naseljenog mesta« (III-23), koji označava naziv mesta (naselja) u koje ulazi put i granicu od koje počinje to mesto;
 III-24	24) znak »završetak naseljenog mesta« (III-24), koji označava mesto na kome se završava naselje kroz koje prolazi put;
 III-25	25) znak »prestanak zabrane preticanja svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice« (III-25), koji označava mesto odakle prestaje zabrana preticanja svih vozila na motorni pogon osim motocikla bez prikolice i bicikla sa motorom na dva točka;
 III-26	26) znak »prestanak zabrane preticanja za teretna vozila« (III-26), koji označava mesto odakle prestaje zabrana preticanja za teretna vozila;
 III-27 III-27.1	27) znak »prestanak ograničenja brzine« (III-27), koji označava mesto odakle prestaje ograničenje brzine, a znak »prestanak najmanje dozvoljene brzine« (III-27.1), koji označava mesto odakle prestaje propisana najmanja dozvoljena brzina;
 III-28	28) znak »prestanak zabrane davanja zvučnih znakova« (III-28), koji označava mesto odakle prestaje zabrana davanja zvučnih znakova;

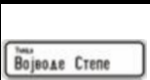

 III-29 III-29.1 III-29.2 III-29.3 III-29.4	<p>29) znak »prestanak svih zabrana« (III-29), znak »prestanak obaveze nošenja lanaca za sneg« (III-29.1), znak »završetak staze za bicikliste« (III-29.2), znak »završetak staze za pešake« (III-29.3), znak »završetak staze za jahače« (III-29.4), koji označavaju mesta na putu odakle prestaju da važe odgovarajuće zabrane koje su pre tog mesta uspostavljene saobraćajnim znakovima postavljenim na tom putu;</p>
 III-30	<p>30) znak »zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja« (III-30), koji označava mesto u naselju odakle se ulazi u zonu u kojoj je sprovedeno opšte ograničenje trajanja parkiranja na određeno vreme, bez obzira da li se za parkiranje na određeno vreme plaća naknada ili se ne plaća.</p> <p>Znaku III-30 može biti dodata dopunska tabla na kojoj će se naznačiti dani ili sati za koje ograničenje važi;</p>
 III-31	<p>31) znak »izlaz iz zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja« (III-31), koji označava mesto u naselju na kome se izlazi iz zone u kojoj je sprovedeno opšte ograničenje trajanja parkiranja na određeno vreme;</p>
 III-32	<p>32) znak »parkiralište« (III-32), koji označava prostor izvan kolovoza puta koji je određen ili posebno uređen za parkiranje vozila.</p> <p>Na znaku III-32 ili na dopunskoj tabli može se odgovarajućim simbolima ili natpisima označiti: način parkiranja, smer u kome se nalazi parkiralište, udaljenost parkirališta (m), kategorije vozila kojima je parkiralište namenjeno, kao i eventualno vremensko ograničenje parkiranja ;</p>
 III-33	<p>33) znak »vremenski ograničeno parkiranje« (III-33), koji označava mesto na kome je parkiranje vozila vremenski ograničeno:</p>
 III-34	<p>34) znak »bolnica« (III-34), koji označava blizinu bolnice i upozorenje vozaču da svojim vozilom ne stvara suvišnu buku;</p>

 <p>III-35</p>	<p>35) znak »stanica za prvu pomoć« (III-35), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi stanica za prvu pomoć;</p>
 <p>III-36</p>	<p>36) znak »radionica za opravku vozila« (III-36), koji označava blizinu mesta na kome se nalazi radionica za opravku vozila.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-37</p>	<p>37) znak »telefon« (III-37), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi telefonska govornica.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-38</p>	<p>38) znak »benzinska stanica« (III-38), koji označava blizinu mesta na kome se nalazi benzinska stanica.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-39</p>	<p>39) znak »hotel ili motel« (III-39), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi hotel, odnosno motel;</p> <p>Na delu znaka III-39 ispod belog polja može se upisati reč: »hotel« ili »motel«, zavisno od vrste ugostiteljskog objekta koji se označava.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.</p>
 <p>III-40</p>	<p>40) znak »restoran« (III-40), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi restoran.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-41</p>	<p>41) znak »kafana« (III-41), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi kafana.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>

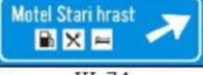

 <p>III-42</p>	<p>42) znak »teren uređen za izletnike« (III-42), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi teren uređen za izletnike.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-43</p>	<p>43) znak »teren za kampovanje pod šatorima« (III-43), koji označava blizinu terena ili teren uređen za kampovanje pod šatorima.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-44</p>	<p>44) znak »teren za kampovanje u prikolicama« (III-44), koji označava blizinu terena ili teren za boravak u prikolicama.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-45</p>	<p>45) znak »teren za kampovanje pod šatorima i u prikolicama« (III-45), koji označava blizinu terena ili teren za kampovanje pod šatorima i u prikolicama.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima</p>
 <p>III-46</p>	<p>46) znak »planinarski dom« (III-46), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi planinarski dom.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-47</p>	<p>47) znak »vozilo za pomoć na putu« (III-47), koji označava blizinu mesta ili mesto u kome se nalazi služba za pružanje pomoći u slučaju kvara na vozilu.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-48</p>	<p>48) znak »vatrogasna služba« (III-48), koji označava blizinu mesta ili mesto u kome se nalazi služba za gašenje požara.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>

 <p>III-49</p>	<p>49) znak »autobusko stajalište« (III-49), koji označava mesto na kome se nalazi autobusko stajalište;</p>
 <p>III-50</p>	<p>50) znak »tramvajska stanica« (III-50), koji označava mesto na kome se nalazi tramvajska stanica;</p>
 <p>III-51</p>	<p>51) znak »aerodrom« (III-51), koji označava blizinu aerodroma ili mesto aerodroma.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-52</p>	<p>52) znak »luka - pristanište« (III-52), koji označava blizinu luke, pristaništa, odnosno trajekta ili mesto u kome se nalazi luka, pristanište, odnosno trajekt.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-53</p>	<p>53) znak »informacija« (III-53), koji označava blizinu mesta ili mesto u kome se mogu dobiti turističke informacije.</p> <p>Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima;</p>
 <p>III-54</p>	<p>54) znak »prohodnost puta« (III-54), koji označava da je planinski put, odnosno prelaz preko planinskog vrha otvoren ili zatvoren (naziv mesta upisan je primera radi).</p> <p>Ako je prolaz zatvoren tabla 1 je crvene boje i ima natpis »zatvoren«. Ako je prolaz otvoren, tabla 1 je zelene boje i ima natpis »otvoren«.</p> <p>Natpisi na tabli 1 su bele boje.</p> <p>Ako je prolaz otvoren, tabla 3, zavisno od stanja puta, sadrži znak »lanci za sneg« (II-39) ili simbol »lanci ili gume za sneg« (IV-6.1).</p> <p>Ako je prolaz zatvoren, tabla 2 sadrži naziv mesta do kog je put otvoren.</p> <p>Table 2 i 3 imaju belu osnovu, a simboli i natpisi na njima su crne boje;</p>
 <p>III-55</p>	<p>55) znak »broj serpentine« (III-55), koji označava broj serpentine sa nadmorskom visinom;</p>

 III-56	56) znak »putni objekt« (III-56), koji označava naziv putnog objekta od posebnog značaja (vijadukt, tunel i sl);
 III-57	57) znak »planinski prevoj« (III-57), koji označava planinski prevoj sa nadmorskom visinom ;
 III-58	58) znak »reka« (III-58), koji označava naziv reke preko koje put prelazi;
 III-59	59) znak »stanica policije« (III-59), koji označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi stanica policije;
 III-60	60) znak »brzina koja se preporučuje« (III-60), koji označava brzinu koja se preporučuje na određenom delu puta;
 III-61	61) znak »potvrda pravca« (III-61), koji označava potvrdu pravca kretanja posle prolaska raskrsnice. Znak sadrži naziv mesta i udaljenost, izraženu u km do mesta u koje vodi put na kome je znak postavljen. Na znaku može da bude ispisano najviše pet naziva mesta, kao i udaljenost u km do tih mesta;
 III-62	62) znak »tabla za označavanje naziva ulica« (III-62), koji označava vozačima i pešacima naziv ulice kojom prolaze ili u koju ulaze. Znak može imati i kućne brojeve bloka na koji se odnosi;
 III-63	63) znak »tabla za usmeravanje« (III-63) i (III-63.1), koji označava mesto gde se nailazi na oštru krivinu ;
 III-63.1	
  III-64	64) znak »preputokaz za izlaz« (III-64), koji na autoputu i putu sa raskrsnicama u više nivoa označava pravac kretanja do naseljenih mesta ispisanih na znaku;

 III-65	65) znak »putokaz za izlaz« (III-65) i (III-65.1), koji na autoputu i putu sa raskrscnicama u više nivoa označava pravac kretanja do naseljenih mesta ispisanih na znakovima.
 III-65.1	Znakovi III-65 i III-65.1 postavljaju se iznad kolovoza, a znak III-65.2 na bankini;
 III-65.2	
 III-66	66) znak »tabla za označavanje izlaza« (III-66), koji označava mesto izlaska sa autoputa;
 III-67	67) znak »putokaz za prestrukturisanje iznad saobraćajnih traka« (III-67), koji obaveštava vozače o korišćenju saobraćajne trake za kretanje do naseljenog mesta ispisanog na znaku;
 III-68	68) znak »deca na putu« (III-68), koji označava mesto u čijoj se blizini nalazi škola i pešački prelazi koje deca često koriste;
 III-69	69) znak »saobraćajna traka za vozila javnog prevoza putnika« (III-69), koji označava saobraćajnu traku koja je namenjena samo za kretanje vozila javnog prevoza putnika; znak »završetak saobraćajne trake za vozila javnog prevoza putnika« (III-69.1), koji označava mesto na kome se završava saobraćajna traka namenjena samo za kretanje vozila javnog prevoza putnika;
 III-69.1	
 III-70	70) znak »ograničenje najveće dozvoljene brzine na putevima u Republici Srbiji« (III-70), koji označava opšte ograničenje najveće dozvoljene brzine u Republici Srbiji prema vrsti puta;
 III-71	71) znak »saobraćajna traka za spora vozila« (III-71), koji označava početak saobraćajne trake namenjene za kretanje vozila koja se kreću brzinom manjom od brzine određene umetnutim znakom;

 <p>III-71.1</p>	<p>znak »završetak saobraćajne trake za spora vozila« (III-71.1), koji označava mesto na kome se završava traka za kretanje sporih vozila;</p>
 <p>III-72</p>	<p>72) znak »predputokazna tabla za izlaz« (III-72), koji na autoputu i raskrsnicama u više nivoa označava položaj putnih pravaca do naseljenih mesta ispisanih na njemu;</p>
 <p>III-73</p>	<p>73) znak »višenamenski objekat« (III-73), koji označava nailazak na višenamenski objekat na putu čiji se sadržaj označava piktogramima;</p>
 <p>III-74</p>	<p>74) znak »izlazak na višenamenski objekat« (III-74), koji označava direktno mesto izlaska sa puta do višenamenskog objekta;</p>
 <p>III-75</p>	<p>75) znak "turistička informaciona tabla" (III-75) koji označava određište ili objekat turističkog značaja. Sadrži naziv turističkog određišta, simbol (grafički prikaz) i udaljenost do određišta;</p>
 <p>III-76</p>	<p>76) znak "naziv petlje" (III-76) koji označava petlju na koju se nailazi. Postavlja se na putevima sa raskrsnicama u više nivoa.</p>

Član 22.

Znakovi obaveštenja imaju oblik kvadrata, pravougaonika ili kruga.

Član 23.

Osnovna boja znakova obaveštenja je bela, sa simbolima i natpisima crne boje, odnosno plava, sa simbolima i natpisima bele i crne boje.

Izuzetno, crvena boja može biti upotrebljena na znakovima obaveštenja i ne može preovlađivati na znaku.

Član 24.

Veličina znakova obaveštenja mora biti prema propisanim standardima.

Član 25.

U pogledu oblika, boje i simbola odstupaju od odredaba čl. 22 do 24 ovog pravilnika sledeći znakovi obaveštenja, i to: 1) u pogledu oblika:

znak III-12 (strelasti putokaz), znak III-14 (strelasti putokaz za aerodrom), znak III-15 (strelasti putokaz za teren za kampovanje), znak III-16 (strelasti putokaz za planinarski dom) završavaju se strelasto;

2) u pogledu boje i simbola:

- a) znak III-3 (put sa prvenstvom prolaza) i znak III-4 (završetak puta sa prvenstvom prolaza) imaju unutrašnji kvadrat žute boje, a pojas između unutrašnjeg kvadrata i spoljne ivice znak - bele boje;
- b) znak III-12 (strelasti putokaz) koji može sadržati natpis, simbol ili natpis i simbol koji bliže određuje karakterističan objekat na koji se odnosi;
- v) znak III-18 (broj međunarodnog puta) koji je zelene boje, a simbol i spoljna ivica znak bele boje;
- g) znak III-8 (raskrsnica), znak III-11.1 (prestrojavanje vozila sa nazivima naseljenih mesta), znak III-12 (strelasti putokaz), znak III-13 (putokazna tabla), znak III-17 (broj puta), znak III-23 (naziv naseljenog mesta), znak III-24 (završetak naseljenog mesta), znak III-61 (potvrda pravca), znak III-64 (pretputokaz za izlaz), znak III-65, III-65.1 i III-65.2 (putokaz za izlaz) i znak III-67 (putokaz za prestrojavanje iznad saobraćajnih traka), III-72 (predputokazna tabla za izlaz) ako se odnose na autoputeve imaju polje zelene boje sa ivicom bele boje, a boja slova je bela, a ako se odnose na puteve rezervisane za saobraćaj motornih vozila, imaju polje plave boje, sa ivicom bele boje a simboli i natpisi na njima su bele boje, ako se odnose na ostale puteve, imaju polje žute boje, sa ivicom crne boje, a boja slova je crna, a za nazive delova naselja, značajnih objekata, stadiona, turističkih znamenitosti i sl. imaju polje bele boje, a ivice i natpisi su crne boje. Znak III-30 (zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja) ima na tabli bele boje ucrtan znak II-35.

Znak III-8 (raskrsnica) na liniji poprečnih pravaca može imati umetnute saobraćajne znakove;

- d) znak III-17.1 (kilometraža puta) i znak III-62 (tabla za označavanje naziva ulica) koji su bele boje sa natpisom i okvirom crne boje;
- đ) znakovi III-20 (završetak autoputa), III-22 (završetak puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila), III-24 (završetak naseljenog mesta), III-27.1 (prestanak najmanje dozvoljene brzine), III-29.1 (prestanak obaveze nošenja lanaca za sneg), III-29.2 (završetak staze za bicikliste), III-29.3 (završetak staze za pešake) i III-29.4 (završetak staze za jahače) koji imaju kosu traku crvene boje;
- e) znakovi III-19 (autoput) i III-20 (završetak autoputa) koji su zelene boje, i znakovi III-21 (put rezervisan za saobraćaj motornih vozila) i III-22 (završetak puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila) koji su plave boje;
- ž) znak III-31 (izlaz iz zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja), koji ima polje kvadrata bele boje, i znak II-35 (zabrana parkiranja) i kose crte crne boje;
- z) znakovi III-63 i III-63.1 (tabla za usmeravanje) su bele boje, a strelice crne boje;
- i) znak III-68 (deca na putu) koji je bele boje, spoljna ivica znaka je plave boje, a simbol znaka je crne boje;
- j) znak III-73 (višenamenski objekat) i znak III-74 (izlazak na višenamenski objekat) imaju osnovu plave boje sa belim natpisima i simbolima crne boje na beloj umetnutoj osnovi;
- k) znak III-75 (turistička informaciona tabla) je braon boje sa belim natpisima i slikom crne boje na beloj umetnutoj osnovi.

4. Dopunske table

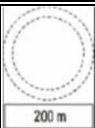
Član 26.

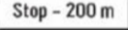
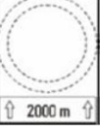

Uz znakove opasnosti, znakove izričitih naredbi i znakove obaveštenja mogu biti istaknute i dopunske table.

Uz znak III-34 (bolnica), znak III-35 (stanica za prvu pomoć) i znak III-37 (telefon) obavezna je dopunska tabla ako udaljenost tih objekata nije ispisana na samom znaku.

Član 27.

Dopunske table su:

 <p>IV-1</p>	<p>1) dopunska tabla IV-1 i dopunska tabla IV-1.1 koje označavaju udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i početka dela puta, odnosno mesta na koje se znak odnosi;</p>
---	--

 IV-1.1	
 IV-2	2) dopunska tabla IV-2 koja označava dužinu dela puta na kome pretil opasnost označena znakom, odnosno na kome se primenjuje izričita naredba označena znakom, odnosno na koji se odnosi sadržaj znaka uz koji se ističe dopunska tabla;
 IV-3	3) dopunska tabla IV-3, koja označava udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i objekta, terena ili dela puta na koji se obaveštenje odnosi;
 IV-4	4) dopunska tabla IV-4, koja označava vreme za koje izričita naredba važi, ako ne važi neprekidno;
 IV-5	5) dopunska tabla IV-5, koja sadrži bliže objašnjenje znaka rečima ili na drugi način ako to nije jasno određeno simbolom znaka;
 IV-6	6) dopunska tabla IV-6, koja sadrži simbol koji bliže određuje značenje znaka uz koji se ističe;
 IV-7	7) dopunska tabla IV-7, koja označava početak dela puta, odnosno mesta na kome postoji opasnost od neočekivanog nastanka poledice;
 IV-8	8) dopunske table IV-8, IV-8.1, IV-8.2, IV-8.3, IV-8.4, IV-8.5, koje označavaju primenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila do znaka, od znaka, odnosno s jedne ili druge strane znaka.
 IV-8.1	 IV-8.2

 IV-8.3	 IV-8.4
	 IV-8.5

Član 28.

Osnovna boja dopunske table mora biti ista kao i osnovna boja znaka uz koji se dopunska tabla postavlja, a boja natpisa i simbola na dopunskoj tabli mora biti ista kao i boja natpisa i simbola na znaku uz koji se dopunska tabla postavlja.

Član 29.

Širina dopunske table postavljene uz znak na putu ne sme biti veća od dužine one strane znaka uz koji se dopunska tabla postavlja, odnosno od prečnika znaka, ako je znak u obliku kruga, uz koji se dopunska tabla postavlja, izuzev kada se postavlja uz znak II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza).

Visina dopunske table ne sme, po pravilu, da iznosi više od polovine njene dužine, izuzev dopunskih tabli IV-8.3, IV-8.4 i IV-8.5.

Ostale oznake za označavanje ivice kolovoza

Član 30.

Pored magistralnih puteva, kao i ostalih puteva sa savremenim kolovozom, van naseljenih mesta postavljaju se smerokazi i značke za obeležavanje ivice kolovoza.

Smerokazi i značke svojim oblikom, merama i načinom izrade moraju biti uočljivi u svim vremenskim uslovima, a posebno u slučaju smanjene vidljivosti (noć, magla, sneg i sl).

Smerokazi moraju imati reflektujuće materije određene površine (folije ili druga reflektujuća tela), i to crvene boje s desne strane, a bele boje s leve strane u smeru kretanja vozila (V-25).

Pod značkama za obeležavanje puta podrazumevaju se štapovi obojeni naizmenično poljima crvene i žute boje, s tim što su polja široka po 30 cm (V-26).

5. Oznake na kolovozu

Član 31.

Oznake na kolovozu su bele boje.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, žutom bojom obeležavaju se:

- 1) oznake mesta na kolovozu i trotoaru na kojima je zabranjeno parkiranje;
- 2) privremene oznake na kolovozu koje se koriste prilikom izvođenja radova na putu;
- 3) linije za odvajanje trake za kretanje vozila javnog prevoza putnika;
- 4) oznake kojima se obeležavaju mesta za određene namene (autobuska stajališta, taxi vozila, policija i dr).

Član 32.

Oznake na kolovozu ucrtavaju se, odnosno ugrađuju ili utiskuju u kolovozni zastor na putevima sa savremenim kolovozom.

Član 33.

Oznake na kolovozu ne smeju povećavati klizavost kolovoza. Oznake na kolovozu ne smeju biti više od 0,6 cm iznad nivoa kolovoza, a ako su kao oznake na kolovozu upotrebljene metalne glave, one ne smeju biti više od 1,5 cm iznad nivoa kolovoza.

Član 34.

Oznake na kolovozu su:

- 1) uzdužne oznake;
- 2) poprečne oznake;
- 3) ostale oznake na kolovozu i predmetima uz ivicu kolovoza.

Uzdužne oznake na kolovozu

Član 35.

Uzdužne oznake na kolovozu su neisprekidane linije, isprekidane linije i udvojene linije.

Širina uzdužnih linija na kolovozu iznosi najmanje 10 cm, rastojanje između paralelnih uzdužnih udvojenih linija iznosi 10 cm.

Član 36.

Neisprekidana uzdužna linija može biti razdelna i ivična.

Razdelna linija služi za razdvajanje dvosmernih kolovoznih površina po smerovima kretanja (V-1).

Ivična linija služi da istakne ivicu vozne površine kolovoza (V-1 i V-1.1) i izdvoji kolovozne površine sa posebnom namenom - trake za kretanje vozila javnog prevoza putnika.

Neisprekidana uzdužna linija označava zabranu prelaženja vozila preko te linije ili zabranu kretanja vozila po toj liniji.

Isprekidana uzdužna linija može da bude obična, linija upozorenja, kratka i široka.

Obična isprekidana linija služi za razdvajanje kolovoznih površina na saobraćajne trake (V-2).

Linija upozorenja služi za najavljivanje blizine neisprekidane linije.

Kratka isprekidana linija služi za razdvajanje jednosmernih kolovoznih površina na saobraćajne trake na prilaznim kracima raskrsnice, kao linija vodilja u samoj raskrsnici i za odvajanje trake za vozila javnog prevoza putnika kada se koristi samo u određenim vremenskim intervalima u toku dana (V-2).

Široka isprekidana linija služi kao ivična linija za razdvajanje tokova u raskrsnici na putevima van naselja i kao ivična linija za izdvajanje niša za skretanje i izlivanje, odnosno ulivanje na autoputevima i putevima rezervisanim za saobraćaj motornih vozila (V-3).

Udvojena uzdužna linija može da bude udvojena neisprekidana, udvojena isprekidana i udvojena kombinovana.

Udvojena neisprekidana linija služi za razdvajanje dvosmernih kolovoznih površina po smerovima kretanja (V-4).

Udvojena isprekidana linija služi za obeležavanje saobraćajnih traka sa izmenljivim smerom kretanja na kojima je saobraćaj regulisan uređajima za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova (V-5).

Udvojena kombinovana linija služi za razdvajanje saobraćajnih traka na mestima gde su uslovi preglednosti takvi da dopuštaju preticanje samo u jednom smeru kretanja (V-6, V-6.1, V-6.2, V-6.3, V-6.4, V-6.5, V-6.6 i V-6.7).

Član 37.

Na putu za saobraćaj u oba smera koji ima tri saobraćajne trake, te trake obeležavaju se, po pravilu, isprekidanim uzdužnim linijama (crtež V-4), a u blizini vrha prevoja, raskrsnice, prelaska puta preko železničke pruge u nivou i na mestima na kojima je preglednost puta znatno smanjena, mogu se obeležiti jedna ili dve uporedne uzdužne neisprekidane linije ili udvojena linija od kojih je jedna neisprekidana, a druga isprekidana (V-6.1, V-6.2, V-6.3, V-6.4, V-6.5, V-6.6, V-6.7).

Član 38.

Daljina preglednosti utvrđuje se prema brzini kretanja vozila.

Za utvrđivanje daljine preglednosti koristi se brzina koju ne prekoračuje 85% vozila ili računaska brzina, ako je njena vrednost veća.

Poprečne oznake na kolovozu

Član 39.

Poprečne oznake na kolovozu obeležavaju se neisprekidanim ili isprekidanim linijama i mogu biti povučene na kolovozu tako da zahvataju jednu ili više saobraćajnih traka.

Član 40.

Poprečne oznake su: linija zaustavljanja, linije kojima se obeležavaju mesta na kojima vozači moraju ustupiti prvenstvo prolaza, kosnici, graničnici, pešački prelazi i prelazi biciklističke staze preko kolovoza.

Član 41.

Poprečne oznake su, s obzirom na ugao pod kojima ih vozač vidi, šire od uzdužnih oznaka.

Član 42.

Linija zaustavljanja može da bude neisprekidana i isprekidana.

Neisprekidana linija zaustavljanja označava mesto na kome vozač mora da zaustavi vozilo. Ispred linije zaustavljanja može se na kolovozu ispisati reč "STOP" (V-7).

Isprekidana linija zaustavljanja označava mesto na kome vozač mora da zaustavi vozilo ako je potrebno propustiti vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza.

Mesto ispred linije može se obeležiti trouglom upozorenja (V-8).

Umesto isprekidane linije zaustavljanja, mesto na kome vozač mora da zaustavi vozilo, ako je potrebno da propusti vozila koja se kreću putem sa pravom prvenstva prolaza, može se obeležiti trouglovima sa vrhom okrenutim prema vozilu.

Ispred tih trouglova može se obeležiti trougao upozorenja (V-9).

Kosnik označava mesto zatvaranja ulivne trake (V-10), otvaranja izlivne trake (V-10.1) i zatvaranja saobraćajne trake rezervisane za vozila javnog prevoza putnika (V-10.2).

Graničnik označava mesto ulivanja gde je potrebno odvojiti deo kolovoza na kome je zabranjen saobraćaj (V-11).

Pešački prelaz označava deo površine kolovoza namenjenog za prelaz pešaka (V-12).

Na mestima na kojima pešački prelaz nije moguće obeležiti bojom, prelaz se može obeležiti čeličnim elementima, klinovima i nekim reflektujućim materijalima.

Na kolovozu pored pešačkog prelaza koji se nalazi u blizini škole mora da stoji natpis "ŠKOLA"

Prelaz biciklističke staze preko kolovoza je deo površine kolovoza namenjenog isključivo za prelaz biciklista (V-13).

Ostale oznake na kolovozu i predmetima uz ivicu kolovoza

Član 43.

Ostale oznake na kolovozu i predmetima uz ivicu kolovoza su: strelice, polja za usmeravanje saobraćaja, linije usmeravanja, natpisi, oznake za označavanje saobraćajnih površina za posebne namene, obeležavanje mesta za parkiranje i vertikalne oznake (oznake na predmetima uz ivicu kolovoza).

Strelica na kolovozu služi za obeležavanje obaveznog smera kretanja vozila ako je ubeležena u saobraćajnoj traci oivičenoj neisprekidanom linijom i za obaveštavanje vozača o nameni saobraćajnih traka, ako je ubeležena u traci oivičenoj isprekidanom linijom.

Strelicama se može označiti: jedan smer (V-14), dva smera (kombinovane) (V-15), prestrojavanje na dve bliske raskrsnice gde prestrojavanje mora da se izvede pre prve raskrsnice (V-16), smer kretanja u garažama (V-17) i skretanje saobraćaja (V-18).

Uska strelica za skretanje saobraćaja može se primeniti umesto linije upozorenja (V-18.1).

Polja za usmeravanje saobraćaja označavaju površinu na kojoj je zabranjen saobraćaj i na kojoj nije dozvoljeno zaustavljanje i parkiranje: između dve trake sa suprotnim smerovima (V-19), između dve trake sa istim smerovima (V-19.1), na mestu otvaranja posebne trake za skretanje (V-19.2), ispred ostrva za razdvajanje saobraćajnih tokova (V-19.3 i V-19.4), na ulivnim kracima na autoputu (V-19.5) i na izlivnom kraku sa autoputa (V-19.6).

Linija usmeravanja označava mesto promene slobodne površine kolovoza ispred fiksnih prepreka koje se nalaze na putu ili na njegovim ivicama. Linije usmeravanja mogu da budu ispred ostrva za prestrojavanje vozila javnog prevoza putnika (V-20), za oblikovanje prepreke na ivici puta (V-20.1) i za označavanje promene korisne površine kolovoza (V-20.2).

Natpisi na kolovozu pružaju učesnicima u saobraćaju potrebna obaveštenja: to su na primer reči: "STOP", "BUS", "TAXI" (V-21), kao i nazivi mesta, brojevi puteva, itd.

Označavanje saobraćajnih površina za posebne namene služi za obeležavanje mesta gde je zabranjeno zaustavljanje - parkiranje, obeležavanje mesta rezervisanih za autobuska stajališta, obeležavanje autobuskog stajališta u niši iza raskrsnice, obeležavanje autobuskog stajališta u niši, obeležavanje mesta rezervisanih za taksi vozila, kao i za obeležavanje biciklističke staze - jedno i više (V-22, V-22.1, V-22.2, V-22.3, V-22.4, V-22.5 i V-22.6).

Obeležavanje mesta za parkiranje služi za označavanje prostora za parkiranje.

Parkiranje može biti podužno (V-23), koso (V-23.1) i upravno (V-23.2).

Elementi konstrukcije i opreme javnih puteva i drugih predmeta koji predstavljaju stalne prepreke unutar gabarita slobodnog profila puta obeležavaju se oznakom (V-24).

6. Svetlosni saobraćajni znakovi i svetlosne oznake

Član 44.

Svetlosni saobraćajni znakovi su: svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila, svetlosni znakovi za regulisanje kretanja pešaka, svetlosni znakovi za regulisanje kretanja tramvaja, svetlosni znakovi za regulisanje kretanja bicikala, svetlosni znakovi za regulisanje ukrštanja i označavanje prelaza puta preko železničke pruge u nivou, svetlosni znakovi za regulisanje pristupa, svetlosni znakovi za označavanje radova i prepreka na putu koji predstavljaju opasnost za učesnike u saobraćaju.

Svetlo upotrebljeno kao svetlosni saobraćajni znak može biti postojano (neprekidno) ili trepćuće (prekidajuće).

Član 45.

Svetlosne oznake su: smerokazi sa refleksnim staklima ili reflektujućim materijama, metalni elementi sa ugrađenim reflektujućim materijama, svetlosni stubovi i druge slične svetlosne saobraćajne oznake. *Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila*

Član 46.

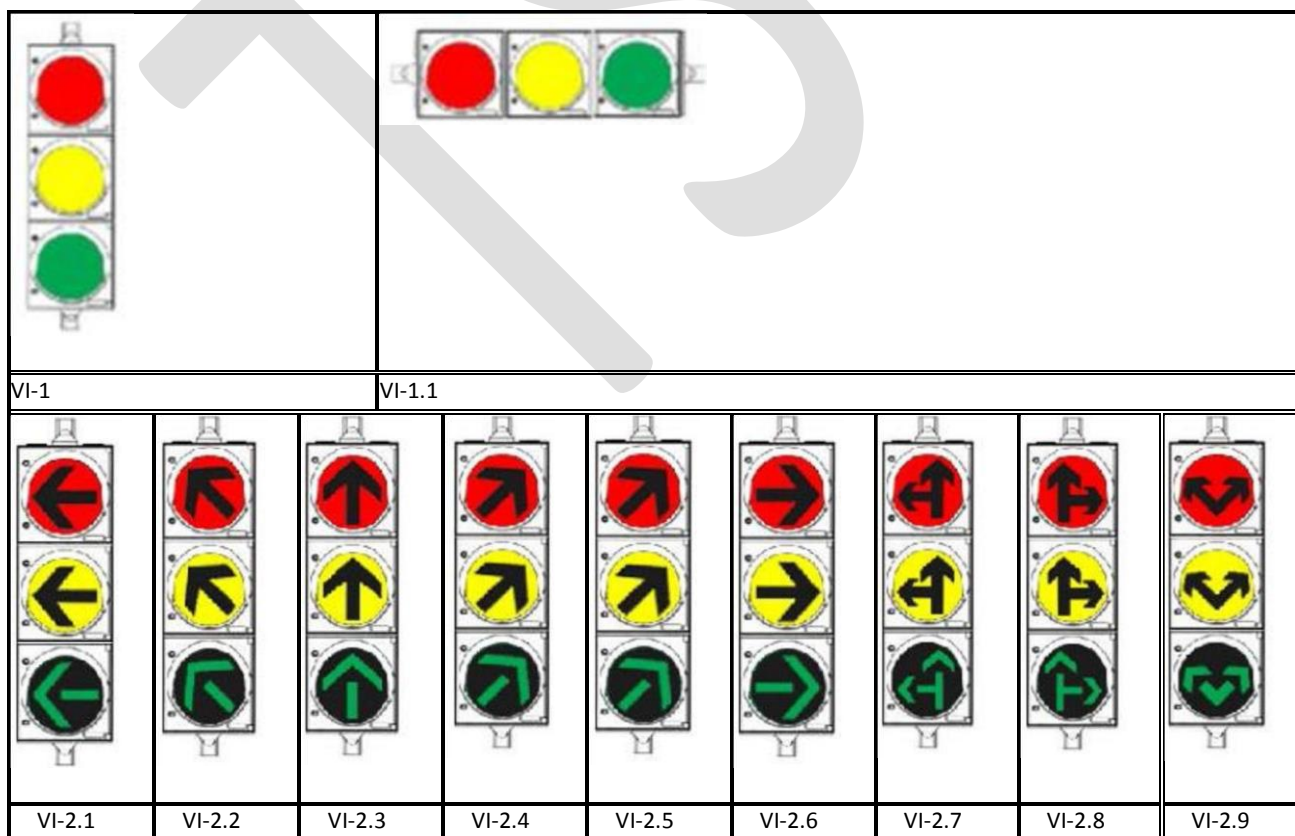
Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila su: svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila na prilazu raskrsnici ili kraku raskrsnice, svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila po smerovima na prilazu raskrsnici ili kraku raskrsnice, svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama koje menjaju smer kretanja u određenim vremenskim periodima (izmenljive saobraćajne trake), dopunski svetlosni znak za regulisanje kretanja vozila i svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila određenom brzinom.

Član 47.

Za regulisanje kretanja vozila na prilazu raskrsnici upotrebljavaju se uređaji kojima se daju svetlosni saobraćajni znakovi trobojnim svetlima crvene, žute i zelene boje.

Na uređajima iz stava 1 ovoga člana, svetla se postavljaju po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dole (VI-1). Ako je uređaj za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova postavljen i iznad saobraćajne trake, svetla mogu biti postavljena po horizontalnoj osi, jedno pored drugog, i to: crveno levo, žuto u sredini, a zeleno desno (VI-1.1). Ta svetla su u obliku kruga ako se koriste za regulisanje kretanja vozila na jednom ili više prilaza raskrsnici ili na jednom ili više krakova raskrsnice, a ako se koriste za regulisanje kretanja vozila iz jednog ili više smerova kretanja, crveno i žuto svetlo su u obliku kruga sa simbolom crne boje u obliku jedne ili više strelica, dok je zeleno svetlo u obliku jedne ili više strelica (od VI-2.1 do VI-2.9).

Uređaji iz stava 1 ovog člana mogu se upotrebljavati za regulisanje saobraćaja na više saobraćajnih traka istovremeno ili za svaku saobraćajnu traku posebno. Ako se tim uređajima reguliše saobraćaj na svakoj traci posebno, svetlosni znakovi su iznad saobraćajne trake na koju se odnose. U slučaju kada su svetlosni saobraćajni znakovi upotrebljeni za regulisanje saobraćaja na više saobraćajnih traka i smerova kretanja istovremeno, svetlosni saobraćajni znakovi su sa desne strane kolovoza. Na putevima sa više od jedne saobraćajne trake za svaki smer kretanja potrebno je ponoviti uređaje za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova.

Član 48

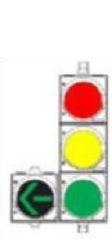
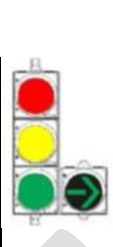
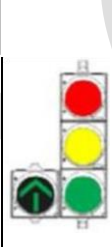
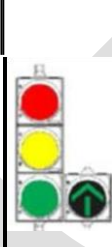
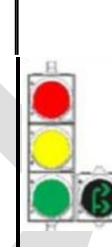
		Na uređajima za davanje svetlosnih znakova za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama koje menjaju smer kretanja u određenim vremenskim periodima (izmenljive saobraćajne trake), koji se postavljaju iznad saobraćajne trake za svaku saobraćajnu traku ponaosob (VI-3 i VI-3.1) - crveno svetlo znači zabranu saobraćaja duž saobraćajne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svetlo - slobodan prolaz duž saobraćajne trake iznad koje je postavljeno.
VI-3	VI-3.1	

Crveno svetlo iz stava 1 ovog člana ima oblik ukrštenih linija smeštenih u krug crne boje, a zeleno svetlo oblik strelice sa vrhom okrenutim nadole smeštene u krugu crne boje.

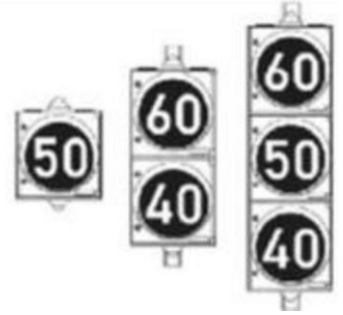
Član 49.

Uređaju za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova trobojnim svetlima može da se doda dopunski svetlosni znak za regulisanje kretanja vozila (od VI-4.1 do VI-4.5) u obliku zelene svetleće strelice ili više takvih znakova smeštenih u krugu crne boje.

Dopunski svetlosni znakovi iz stava 1 ovog člana smeštaju se sa odgovarajuće strane svetlosnog saobraćajnog znaka, i to na visini na kojoj se nalazi zeleno svetlo.

				
VI-4.1	VI-4.2	VI-4.3	VI-4.4	VI-4.5

Član 50.

Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila određenom brzinom (od VI-5.1 do VI-5.3) preporučuju brzinu kojom vozila treba da se kreću da bi na narednom signalu prošli raskrsnicu, a koriste se u sistemu linijske koordinacije (zelenom talasu). Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila određenom brzinom mogu biti sa više svetala gde broj preporučene brzine svetli belom bojom i smešten je u krugu crne boje.	
	VI-5.1 VI-5.2 VI-5.3

Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja pešaka

Član 51.

Za regulisanje kretanja pešaka mogu da se upotrebljavaju i posebni uređaji za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova dvobojnim svetlima crvene i zelene boje i uređaj za davanje zvučnih signala. Ta svetla moraju da budu postavljena po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno svetlo gore, a zeleno svetlo dole.

Svetla iz stava 1 ovog člana sastoje se od svetleće površine crvene ili zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pešaka ili od tamne površine na kojoj se nalazi svetleća silueta pešaka crvene ili zelene boje (VI-6). Ta svetla ne smeju biti upaljena istovremeno. Zeleno svetlo može biti podešeno tako da se u određenom vremenskom razmaku, pre nego što se ugasi, pojavljuje i kao trepćuće zeleno svetlo.

VI-6

Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja tramvaja

Član 52.

Za regulisanje kretanja tramvaja mogu da se upotrebljavaju i posebni uređaji za davanje svetla bele boje (od VI-7.1 do VI-7.14). Svetla bele boje su u obliku položene, uspravne ili kose crte ili u obliku kombinacije crta smeštenih u krug crne boje.

Položena crta znači zabranu prolaza, a uspravna ili kosa crta ili kombinacija crta - slobodan prolaz u odgovarajućem smeru.

VI-7.1	VI-7.2	VI-7.3	VI-7.4	VI-7.5	VI-7.6	VI-7.7
VI-7.8	VI-7.9	VI-7.10	VI-7.11	VI-7.12	VI-7.13	VI-7.14

Svetlosni znakovi za regulisanje kretanja bicikala

Član 53.

Kretanje bicikala na raskrsnici može biti regulisano zajedno sa kretanjem pešaka ili se kretanje bicikala može regulisati posebno. Ako se kretanje bicikala vrši zajedno sa kretanjem pešaka koriste se isti signali ako se biciklistička staza nalazi uz obeleženi pešački prelaz. Ako je biciklistička staza izvan lokacije obeleženog pešačkog prelaza ili bicikli imaju drugačije elemente svetlosnog signalisanja koriste se svetlosni znakovi za regulisanje kretanja bicikala.

Za regulisanje kretanja bicikala upotrebljavaju se uređaji kojima se daju svetlosni saobraćajni znakovi trobojnim svetlima crvene, žute i zelene boje, na kojima se svetla postavljaju po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dole (VI-8). Crveno i žuto svetlo su u obliku kruga sa simbolom bicikla crne boje, dok je zeleno svetlo sa simbolom bicikla smeštenog u krugu crne boje.

VI-8

Svetlosni znakovi za regulisanje ukrštanja i označavanje prelaza puta preko železničke pruge u nivou

Član 54.

Svetlosni saobraćajni znakovi za regulisanje ukrštanja i označavanje prelaza puta preko železničke pruge u nivou mogu biti znakovi za označavanje branika i polubranika i znakovi kojima se najavljuje približavanje voza, odnosno zatvaranje prelaza branicima ili polubranicima.

Svetlosnim saobraćajnim znakovima iz stava 1 ovog člana kojima se najavljuje približavanje voza mogu biti pridodati svetlosni znakovi za regulisanje kretanja vozila s tim da njihov međusobni rad mora biti usaglašen.

Član 55.

Branici kojima se na prelazima puta preko železničke pruge u nivou zatvara saobraćaj čitavom širinom puta moraju biti označeni sa najmanje tri crvena refleksna stakla, od kojih je jedno smešteno na sredini branika, a druga dva bliže krajevima branika ili prevučeni refleksnom materijom duž celog branika.

Polubranici kojima se na prelazu puta preko železničke pruge u nivou zatvara saobraćaj samo do polovine širine puta, moraju biti označeni sa najmanje tri crvena refleksna stakla postavljena na odgovarajućim razmacima po čitavoj dužini polubranika, od kojih je jedno smešteno na samom kraju polubranika.

Branici i polubranici moraju biti obeleženi crvenim refleksnim staklima, odnosno crvenim refleksnim materijama i u slučaju kad su obeleženi posebnim postojanim ili treptućim crvenim svetlima.

Refleksna stakla iz st. 1 i 2 ovog člana moraju imati površinu od najmanje 40 cm², a moraju se postaviti tako da su vidljiva iz smera puta na kome se zatvara saobraćaj.

Mere crvenih svetala na branicima i polubranicima, kao i izgled branika i polubranika iz stava 3 ovog člana utvrđuje se jugoslovenskim standardima.

Član 56.

Ako se svetlosnim znakovima na prelazima puta preko železničke pruge u nivou bez branika ili polubranika najavljuje približavanje voza, odnosno spuštanje branika ili polubranika na prelazu puta preko železničke pruge sa branikom ili polubranikom, kao i ako se tim znakovima učesnici u saobraćaju obaveštavaju da se branik ili polubranik nalazi u zatvorenom položaju - ti svetlosni znakovi daju se naizmeničnim paljenjem dva okrugla crvena svetla, kružnog oblika (VI-9).

Svetla iz stava 1 ovog člana moraju se nalaziti jedno pored drugog u horizontalnoj osi, na tabli koja ima oblik ravnostranog trougla sa vrhom okrenutim naviše, čije boje i mere odgovaraju boji i merama znaka opasnosti.

VI-9

Svetlosni znakovi za regulisanje pristupa

Član 57.

Svetlosni znakovi za regulisanje pristupa koriste se na mestima gde se učesnici u saobraćaju primaju pojedinačno i gde ih je potrebno usmeriti ili informisati da li je određena funkcija ili kanal za opslugu otvoren ili zatvoren.

Za regulisanje pristupa upotrebljavaju se uređaji kojima se daju svetlosni znakovi dvobojnim svetlima crvene i zelene boje (VI-10 i VI-10.1). Ta svetla se postavljaju po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno svetlo gore, a zeleno svetlo dole (VI-10).

Ova svetla mogu biti postavljena i po horizontalnoj osi, jedno pored drugog, i to: crveno levo, a zeleno desno (VI-10.1). Crveno i zeleno svetlo su u obliku kruga ili kvadrata.

	
VI-10	VI-10.1

Svetlosni znakovi za označavanje radova i prepreka na putu koji predstavljaju opasnost za učesnike u saobraćaju

Član 58.

Deo puta na kome se izvode radovi ili na kome su nastale prepreke koje se ne mogu odmah otkloniti, a koji predstavljaju opasnost za učesnike u saobraćaju, obeležavaju se postavljanjem odgovarajućih saobraćajnih znakova, a obezbeđuju se postavljanjem branika.

Branici moraju biti obojeni naizmenično crvenom i belom bojom, snabdeveni refleksnim staklima ili prevučeni reflektujućim materijama odgovarajuće boje. Noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, iznad branika mora biti postavljeno trepćuće svetlo u obliku kruga narandžaste boje (od VI-11.1 do VI11.4).

Ako oko dela puta na kome se izvode radovi ili na kome su nastale prepreke koje se ne mogu odmah otkloniti, a koji predstavljaju opasnost za učesnike saobraćaju, prepreke ili oštećenja puta ima više trepćućih svetala ona mogu da rade nezavisno jedno u odnosu na drugo ili da se pale jedno za drugim u vremenskim serijama.

			
VI-11.1	VI-11.2	VI-11.3	VI-11.4

III POSTAVLJANJE SAOBRAĆAJNIH ZNAKOVA

Član 59.

Saobraćajni znakovi na putevima izvan naselja postavljaju se na visini od 1,2 do 1,4 m osim znaka III-17 (broj puta), III-17.1 (kilometraža puta), III-18 (broj međunarodnog puta) i III-66 (tabla za označavanje izlaza) koji se postavljaju na visini od 80 cm.

Saobraćajni znakovi u naseljima, koji se postavljaju pored kolovoza, postavljaju se na visini od 0,30 do 2,20 m, a saobraćajni znakovi koji vise ili su postavljeni iznad kolovoza - na visini od 4,5 m, a izuzetno i na većoj visini.

Visina iz st. 1 i 2 ovog člana računa se od površine kolovoza do donje ivice saobraćajnog znaka, a ako se saobraćajni znak postavlja zajedno sa dopunskom tablom - do donje ivice dopunske table. Visina i položaj saobraćajnog znaka moraju da budu takvi da ne ugrožavaju kretanje pešaka niti da ih pešaci i vozila zaklanjaju.

Član 60.

Na istom stubu ne sme se postavljati više od dva saobraćajna znaka.

Poleđina postavljenog saobraćajnog znaka mora biti sive boje.

Znakovi kojima se označavaju privremeni radovi i sl. mogu da budu postavljeni na postolja i uzdignuti najmanje 0,30 m iznad tla.

Član 61.

Stub saobraćajnog znaka, po pravilu, postavlja se najviše na 2 m od ivice kolovoza.

Horizontalno odstojanje između ivice kolovoza i najbliže ivice saobraćajnog znaka mora iznositi najmanje 0,30 m.

Član 62.

Saobraćajni znak, izuzetno, može biti postavljen:

- 1) na konzolni nosač - ako je tako postavljen znak bolje uočljiv za učesnike u saobraćaju;
- 2) na stub semafora, i to: znak II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza), znak II-2 (obavezno zaustavljanje), znak II-4 (zabrana saobraćaja u jednom smeru), znakovi II-43, II-43.1 i II-43.2 (obavezan smer), znak II-45.2 (kružni tok saobraćaja), znak III-2 i znak III-2.1 (put sa jednosmernim saobraćajem), znak III-3 (put sa prvenstvom prolaza), znak III-5 (pružanje puta sa pravom prvenstva prolaza) i znak III-62 (tabla za označavanje naziva ulica).

1. Znakovi opasnosti

Član 63.

Znakovi opasnosti postavljaju se, po pravilu, izvan naselja na udaljenosti od 150 do 250 m ispod opasnog mesta na putu.

Znakovi opasnosti na putevima u naselju mogu se postavljati i na udaljenosti manjoj od 150 m ispred opasnog mesta.

Znakovi iz stava 1 ovog člana mogu se postavljati i na udaljenosti manjoj od 150 m ispred opasnog mesta na putu ako to zahtevaju okolnosti na delu puta na kome se znak postavlja. Ako razlozi bezbednosti saobraćaja zahtevaju, a naročito brzina kojom se vozila kreću ili nepreglednost puta, ti znakovi opasnosti postaviće se i na udaljenosti većoj od 250 m ispred opasnog mesta na putu.

Znakovima opasnosti koji su postavljeni na udaljenosti manjoj od 150 m ili većoj od 250 m moraju biti dodate i dopunske table na kojima se naznačuje udaljenost do opasnog mesta zbog koga se ti znakovi postavljaju.

Na putevima koji nisu pregledni ili na kojima se saobraćaj odvija većom brzinom, kao i u drugim slučajevima u kojima postoji opasnost da vozač iznenada i nepripremljen naiđe na opasno mesto na putu, postaviće se između znaka opasnosti postavljenog na udaljenosti iz st. 1 i 2 ovog člana i samog opasnog mesta na putu jedan ili više istih znakova, uz koje će se postaviti i dopunske table sa naznačenjem udaljenosti do opasnog mesta.

Član 64.

Privremene opasnosti na putu (radovi na putu, odronjavanje kamenja i dr) označiće se saobraćajnim znakovima predviđenim ovim pravilnikom za označavanje trajnih opasnosti iste vrste.

Član 65.

Postavljanje znaka I-19 (radovi na putu), znaka I-23 (saobraćaj u oba smera), znaka I-26 (ukrštanje puteva iste važnosti), znakova I-27, I-28, I-28.1, I-29 i I-29.1 (ukrštanje i spajanje sa sporednim putem), znaka I-31 (tramvajska pruga), znakova I-34 i I-34.1 (Andrejin krst), znaka I-35 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima) i znaka I-36 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika) odstupa od postavljanja ostalih znakova opasnosti, i to:

- 1) znak I-19 (radovi na putu) postavlja se i neposredno ispred mesta na kome se izvode radovi, a pored njega postavlja se i poseban branik koji noću i kad je vidljivost smanjena mora imati propisan svetlosni znak;
- 2) znak I-23 (saobraćaj u oba smera) postavlja se na samom mestu odakle počinje saobraćaj u oba smera a, po potrebi, postavlja se i na delu puta na kome se saobraćaj odvija u oba smera;
- 3) znak I-26 (ukrštanje puteva iste važnosti) postavlja se, po pravilu, na putevima van naselja;
- 4) znakovi I-27 (ukrštanje sa sporednim putem pod pravim uglom), I-28 (spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom s leve strane), I-28.1 (spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom s desne strane), I-29 (spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom s leve strane), I-29.1 (spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom s desne strane), smeju se postaviti samo ako je na sporednom putu, koji se ukršta sa putem s prvenstvom prolaza, ispred raskrsnice postavljen znak II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza) ili znak II-2 (obavezno zaustavljanje);
- 5) znak I-31 (tramvajska pruga) postavlja se, po pravilu, van naselja, a izuzetno se može postaviti i na putevima u naselju ako to zahteva bezbednost saobraćaja;
- 6) znakovi I-34 i I-34.1 (Andrejin krst) postavljaju se samo na prelazima puta preko železničke pruge u nivou, koji su potpuno nezaštićeni ili koji su zaštićeni samo uređajima za davanje svetlosnih i zvučnih znakova bez branika ili polubranika, i to: na odstojanju od 5 m od najbliže železničke šine, a ako okolnosti to zahtevaju - i na manjem, odnosno većem odstojanju, ali ne bliže od 3 m, odnosno ne dalje od 10 m od železničke šine.

Ako je prelaz puta preko železničke pruge u nivou zaštićen uređajem za davanje svetlosnih znakova, znak Andrejin krst postavlja se na istom stubu, i to iznad svetlosnih znakova.

Znak Andrejin krst mora biti vidljiv na putu na kome je postavljen na udaljenosti od najmanje 50 m;

- 7) znak I-35 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima) i znak I-36 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika) postavljaju se tako što se znak u obliku pravougaonika sa tri kose trake i odgovarajućim znakom opasnosti postavlja na 240 m ispred mesta ukrštanja puta i železničke pruge u nivou, znak sa dve kose trake na 160 m, a znak sa jednom kosom trakom na 80 m ispred mesta ukrštanja puta i železničke pruge u nivou. Niža strana kosih traka je bliže kolovozu. Znak opasnosti može biti istaknut i iznad znaka u obliku pravougaonika koji se postavlja na 80 m od prelaza puta preko železničke pruge u nivou.

2. Znakovi izričitih naredbi

Član 66.

Znakovi izričitih naredbi postavljaju se neposredno ispred mesta odakle za učesnike u saobraćaju nastaje obaveza da se pridržavaju naredbe izražene saobraćajnim znakom.

Ako je potrebno da zbog smanjene preglednosti puta ili iz drugih razloga bezbednosti učesnici u saobraćaju budu unapred obavešteni o izričitoj naredbi, znak izričite naredbe može biti postavljen i na odgovarajućoj udaljenosti od mesta odakle naredba važi.

Znakovima izričitih naredbi koji se po odredbi stava 2 ovog člana postavljaju na određenoj udaljenosti ispred mesta na kome je postavljen znak izričite naredbe i odakle naredba važi, moraju se dodati dopunske table sa naznačenjem udaljenosti do mesta odakle naredba važi.

Član 67.

NAPOMENA: Odredbe st. 2. ovog člana prestaju da važe 1.07.2010. godine, a na osnovu Pravilnika o saobraćajnoj signalizaciji "Sl. glasnik RS", br. 26/2010.

Znakovi izričitih naredbi moraju se ponovo postaviti posle svake raskrsnice puta na kome je takav znak postavljen sa drugim putem, ako izričita naredba važi i posle navedene raskrsnice.

Izričita naredba izražena znakom zabrane i ograničenja ili znakom obaveze istaknutim na ulazu u naselje na istom stubu na kome je istaknut i znak za obeležavanje naseljenog mesta (sa imenom mesta), važi na području čitavog naselja, ako na pojedinim putevima ili delovima puta u naselju nije drugim saobraćajnim znakom izražena druga naredba.

Član 68.

Za označavanje izričitih naredbi koje važe samo za određeno vreme u toku dana ili samo u određene dane, mogu se na putu postavljati i saobraćajni znakovi izrađeni tako da su simboli i dopunske table kojima je određeno njihovo značenje vidljivi samo u vreme za koje važi izričita naredba izražena znakom.

Član 69.

Postavljanje znaka II-2 (obavezno zaustavljanje), znaka II-33 (prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smera), znaka II-34 (zabrana zaustavljanja i parkiranja), znaka II-35 (zabrana parkiranja), znaka II-43.1 i II-43.2 (obavezan smer), znaka II-45 (obavezno obilaženje s desne strane), znaka II-45.1 (obavezno obilaženje s leve strane) i znaka II-45.2 (kružni tok saobraćaja), odstupa od postavljanja ostalih znakova izričitih naredbi, i to:

- 1) znak II-2 (obavezno zaustavljanje) postavlja se, po pravilu, na mestu na kome se vozila moraju zaustaviti da bi propustila vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza.

Znaku II-2, dodaje se, po pravilu, na kolovozu poprečna linija koja označava liniju ispred koje se vozilo mora zaustaviti;

- 2) znak II-33 (prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smera) postavlja se na mestu sa koga se može videti deo puta na koji se zabrana odnosi;
- 3) znak II-34 (zabrana zaustavljanja i parkiranja) i znak II-35 (zabrana parkiranja) mogu imati dopunsku tablu sa ucrtanom strelicom koja se ističe ispod znaka paralelno sa uzdužnom osom puta, a koja upućuje na to da se zabrana, odnosno ograničenje označeno saobraćajnim znakom odnosi samo na deo puta koji se proteže u pravcu označenom strelicom i na udaljenosti koja je označena uz strelicu;
- 4) znakovi II-43.1 i II-43.2 (obavezan smer) postavljaju se na samoj raskrsnici;
- 5) znak II-45 (obavezno obilaženje s desne strane), znak II-45.1 (obavezno obilaženje s leve strane) i znak II-45.2 (kružni tok saobraćaja) postavljaju se na vrh ili ivicu pešačkog ostrva, odnosno ostrva za usmeravanje saobraćaja ili ispred drugih objekata na kolovozu puta.

3. Znakovi obaveštenja

Član 70.

Znakovi obaveštenja postavljaju se tako da učesnicima u saobraćaju pruže prethodna obaveštenja, obaveštenja o prestrojavanju, obaveštenja o skretanju, potvrdno obaveštenje o pravcu kretanja, kao i da označe objekt, teren, ulicu ili delove puta na koje se odnose.

Ako se objekt ili teren na koji se znak obaveštenja odnosi ne nalazi na putu na kome je znak postavljen, potrebno obaveštenje može biti postavljeno na dopunskoj tabli ili na samom znaku tako da se učesnicima u saobraćaju omogući lako i brzo pronalaženje objekta, odnosno terena na koji se znak odnosi.

Član 71.

Znak III-1 (prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smera), znakovi III-2 i III-2.1 (put sa jednosmernim saobraćajem), znak III-3 (put sa prvenstvom prolaza), znak III-6 (obeleženi pešački prelaz), znak III-7 (podzemni ili nadzemni pešački prolaz), znak III-8 (raskrsnica), znak III-10 (smer kretanja vozila koje namerava da skrene ulevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno), znak III-12 (strelasti putokaz), znak III-13 (putokazna tabla), znak III-17 (broj puta) i III-17.1 (kilometražna tabla), znak III-18 (broj međunarodnog puta), znak III-23 (naziv naseljenog mesta), znak III-25 (prestanak zabrane preticanja svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice), znak III-26

(prestanak zabrane preticanja za teretna vozila), znak III-27 (prestanak ograničenja brzine), znak III-28 (prestanak zabrane davanja zvučnih znakova), znak III-29 (prestanak svih zabrana), znak III-61 (potvrda pravca), znak III-62 (tabla za označavanje naziva ulica), znak III-63 i znak III-63.1 (tabla za usmeravanje), znak III-64 (pretputokaz za izlaz), znak III-65 i znak III-65.1 (putokaz za izlaz), znak III-66 (tabla za označavanje izlaza) i znak III-67 (putokaz za prestrojavanje iznad saobraćajnih traka), postavljaju se, i to:

- 1) znak III-1 (prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smera) postavlja se ispred suženog dela puta, s tim što se na suprotnoj strani suženog dela puta postavlja znak II-33 (prvenstvo prolaza vozila iz suprotnog smera);
- 2) znakovi III-2 i III-2.1 (put sa jednosmernim saobraćajem) postavljaju se duž puta sa jednosmernim saobraćajem, i to na mestima na kojima je potrebno da se vozaču koji se kreće putem, odnosno koji ulazi na takav put da obaveštenje o jednosmernom saobraćaju.

Postavljanje znakova iz stava 1 ove tačke ne utiče na obavezu postavljanja odgovarajućih znakova zabrane i znakova obaveze na mestima na kojima vozila sa drugih puteva ulaze na put sa jednosmernim saobraćajem.

Znak III-2 postavlja se tako da je strelica uspravna na uzdužnu osu puta, a znak III-2.1 - da je strelica paralelna sa uzdužnom osom puta;

- 3) znak III-3 (put sa prvenstvom prolaza) postavlja se, po pravilu, na glavnim saobraćajnicama u naselju i na prilazu naselju, i to ispred raskrsnice;
- 4) znak III-6 (obeleženi pešački prelaz) i znak III-7 (podzemni ili nadzemni pešački prolaz) postavljaju se samo neposredno ispred obeleženog pešačkog prelaza ili prolaza, odnosno iznad njih;
- 5) znak III-8 (raskrsnica) postavlja se na udaljenosti od najmanje 150 m ispred raskrsnice koju označava.

Na autoputevima i putevima rezervisanim samo za saobraćaj motornim vozilima, znak III-8 može biti postavljen i na udaljenosti od najmanje 500 m ispred raskrsnice;

- 6) znak III-10 (smer kretanja vozila koje namerava da skrene ulevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno) postavlja se na prvu raskrsnicu ispred one na kojoj vozilo želi da izvrši skretanje ulevo a na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno.
- 7) znak III-12 (strelasti putokaz) i III-13 (putokazna tabla) postavljaju se na raskrsnici na mestu odakle počinje put na koji se znak odnosi;
- 8) znak III-17 (broj puta), III-17.1 (kilometraža puta) i znak III-18 (broj međunarodnog puta) kada se postavljaju kao posebni znakovi mogu biti postavljeni i ispod ili iznad drugih saobraćajnih znakova.

Znak III-18 postavlja se na međunarodnim putevima a znak III-17 na ostalim putevima;

- 9) znak III-23 (naziv naseljenog mesta) postavlja se na mestu ulaza u naselje i označava odakle se moraju primenjivati propisi o saobraćaju u naselju;
- 10) znak III-25 (prestanak zabrane preticanja svih vozila na motorni pogon, osim motocikla bez prikolice), znak III-26 (prestanak zabrane preticanja za teretna vozila), znak III-27 i III-27.1 (prestanak ograničenja brzine) i znak III-28 (prestanak zabrane davanja zvučnih znakova) postavljaju se na mestima na putu odakle prestaju da važe odgovarajuće zabrane izražene saobraćajnim znakovima na tom putu;
- 11) znak III-29 (prestanak svih zabrana) postavlja se na mestu na putu odakle prestaju da važe sve zabrane izražene saobraćajnim znakovima na tom putu;
- 12) znak III-61 (potvrda pravca) postavlja se na odstojanju od najviše 500 m od poslednjeg priključka;
- 13) znak III-62 (tabla za označavanje naziva ulica) postavlja se na raskrsnici;
- 14) znak III-63 i znak III-63.1 (tabla za usmeravanje) postavljaju se na mestu odakle počinje oštra krivina, kao i u samoj krivini;
- 15) znak III-64 (pretputokaz za izlaz) postavlja se na 500 m od tačke gde počinje traka za usporavanje vozila. Izuzetno može se postavljati i na manjem odstojanju, ali ne manje od 250 m od tačke gde počinje traka za usporavanje vozila;
- 16) znak III-65 i znak III-65.1 (putokaz za izlaz) postavljaju se na mestima gde počinje traka za usporavanje vozila;
- 17) znak III-66 (tabla za označavanje izlaza) postavlja se na vrhu razdelnog ostrva;
- 18) znak III-67 (putokaz za prestrojavanje iznad saobraćajnih traka) postavlja se iznad svake saobraćajne trake.

4. Dopunske table

Član 72.

Dopunske table ističu se zajedno sa saobraćajnim znakovima na koje se odnose, i to ispod donje ivice saobraćajnih znakova.

5. Oznake na kolovozu

Član 73.

Poprečne neisprekidane linije za zaustavljanje vozila na raskrsnicama moraju biti povučene tako da vozač zaustavljenog vozila ima nad raskrsnicom i drugim putevima koji se ukrštaju dovoljan pregled u odnosu na saobraćaj vozila i pešaka preko raskrsnice i tih puteva (oznaka V-7).

Poprečne isprekidane linije na raskrsnici koje označavaju ukrštanje sa putem koji ima prvenstvo prolaza (oznake V-8 i V-9), moraju biti povučene tako da ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana predviđene za poprečne neisprekidane linije.

6. Svetlosni saobraćajni znakovi

Član 74.

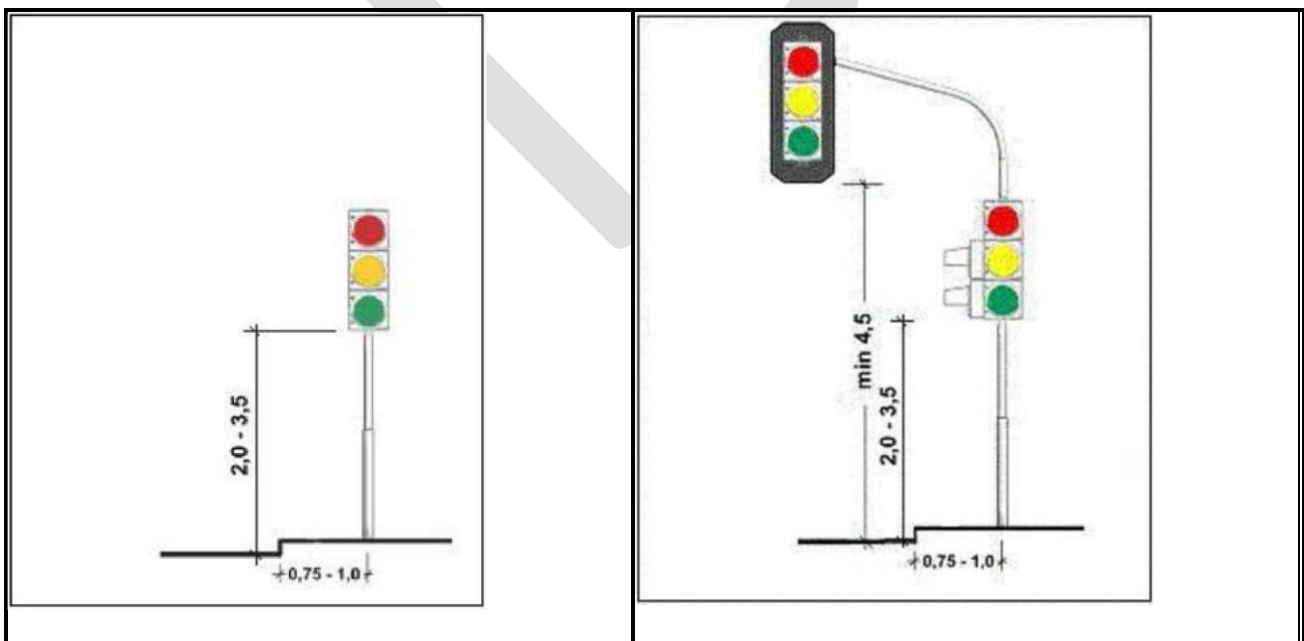
Uređaji za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova za regulisanje saobraćaja na raskrsnicama, koji se postavljaju na stubu pored kolovoza, moraju biti postavljeni na visini od 2 do 3,5 m iznad površine kolovoza.

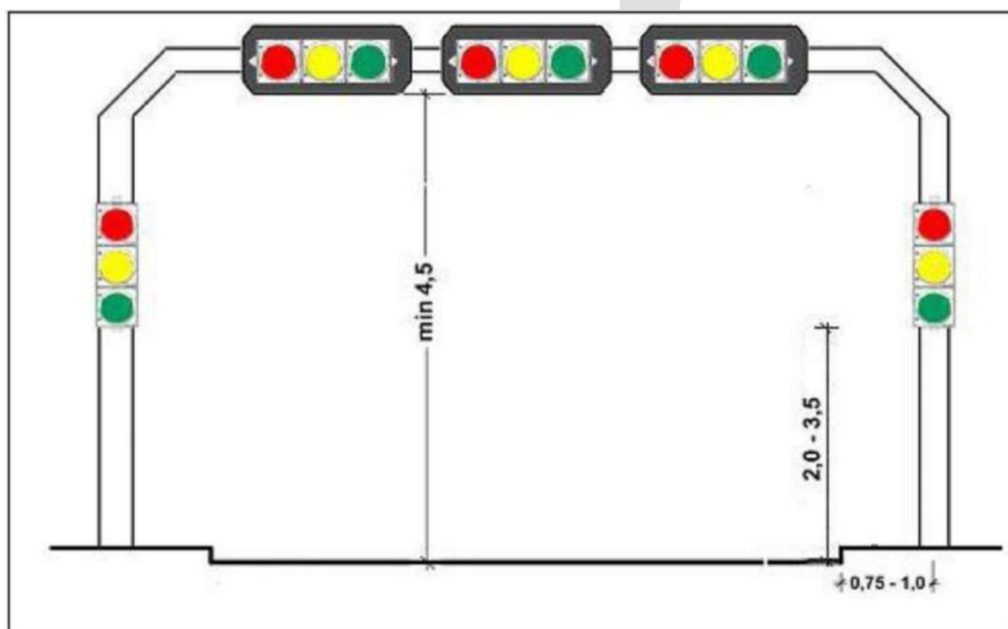
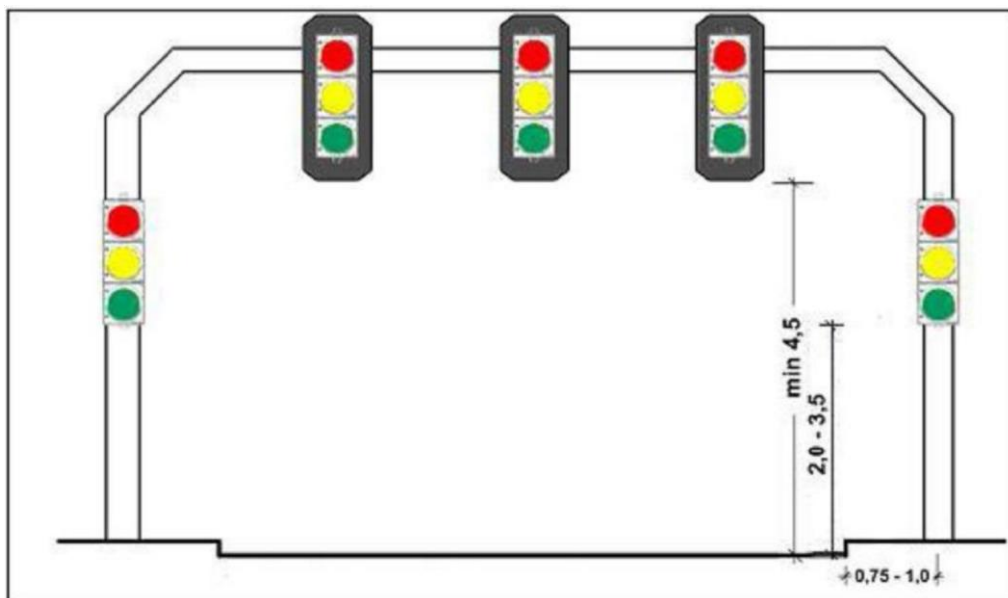
Stub svetlosnog saobraćajnog znaka postavlja se najviše na 1 m od ivice kolovoza.

Horizontalno odstojanje između ivice kolovoza i najbliže ivice svetlosnog saobraćajnog znaka mora iznositi najmanje 0,30 m.

Na stubu na kome se nalazi uređaj iz stava 1 ovog član može s postaviti i uređaj za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova na manjoj visini i sa manjim svetlima koji je namenjen za regulisanje kretanja vozila i pešaka na raskrsnicama.

Ako se uređaji za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova postavljaju tako da vise iznad kolovoza, donja ivica uređaja ne sme da bude na visini manjoj od 4,5 m iznad kolovoza.

Član 75.

Na branicima uređaj za davanje svetlosnih znakova trepćućim crvenim svetlom postavlja se na sredini branika, a na polubranicima na kraju polubranika.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76.

Saobraćajni znakovi na putevima koji nisu u skladu sa ovim pravilnikom, a nalaze se na putevima na dan njegovog stupanja na snagu, moraju se zameniti do 1. marta 2011. godine.

Oznake na kolovozu koje nisu u skladu sa ovim pravilnikom, a nalaze se na kolovozu na dan njegovog stupanja na snagu, moraju se uskladiti do 1. marta 2005. godine.

Član 77.

Veličina saobraćajnih znakova u tunelima na magistralnim i regionalnim putevima može odstupati od mera utvrđenih ovim pravilnikom samo ako tehnički razlozi to zahtevaju, o čemu nadležni organ izdaje posebno odobrenje.

Član 78.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o saobraćajnim znakovima na putevima ("Službeni list SFRJ", br. 48/81, 59/81, 17/85 i 62/91).

Član 79.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Br. 110-00-00003 / 2004-01

21.januar 2004. godine

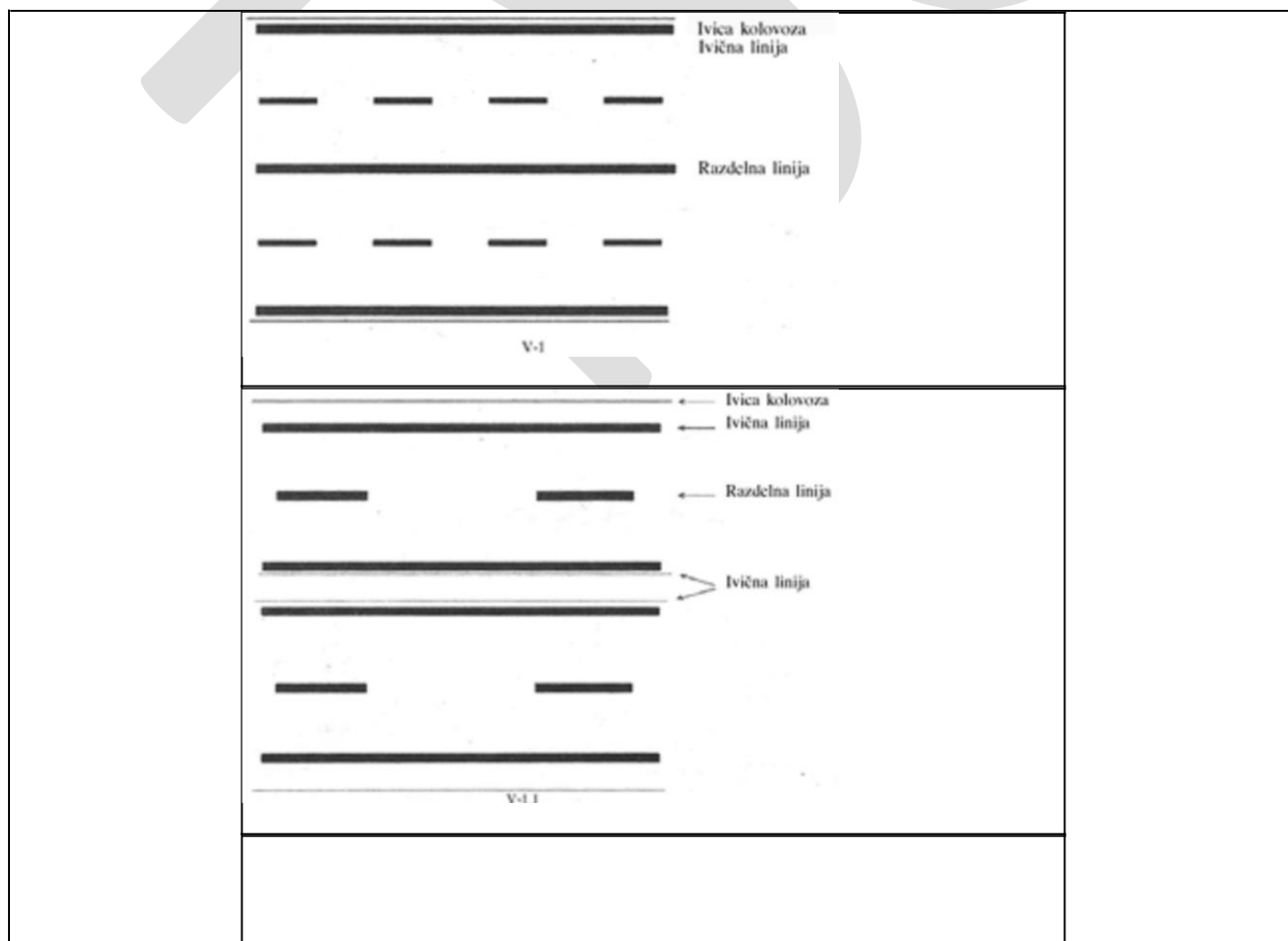
Ministar saobraćaja i telekomunikacija Marija

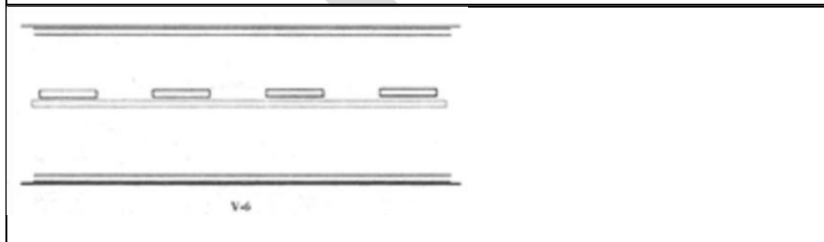
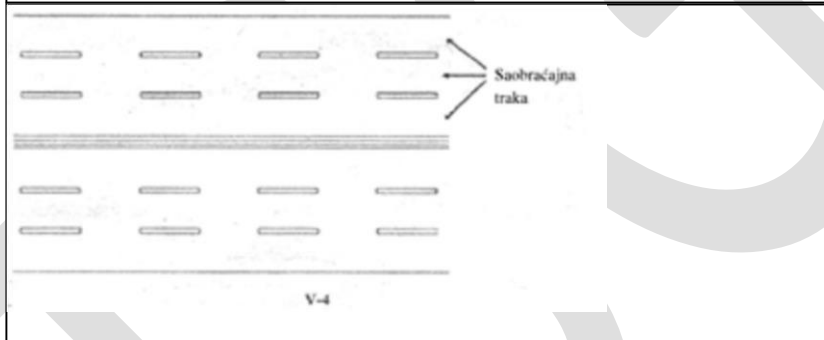
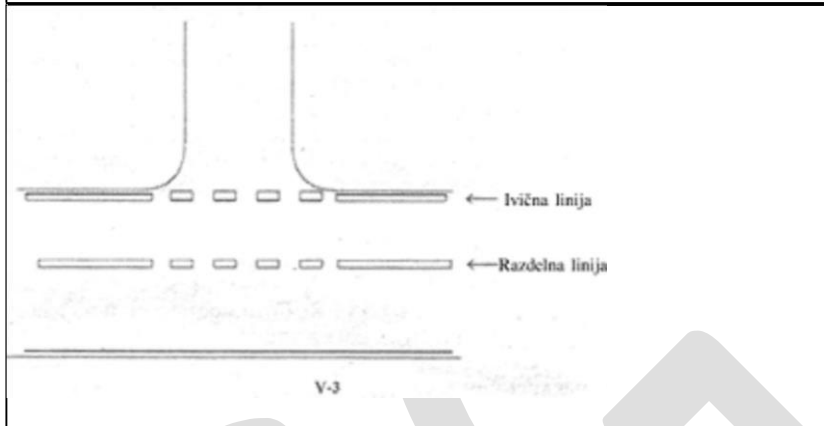
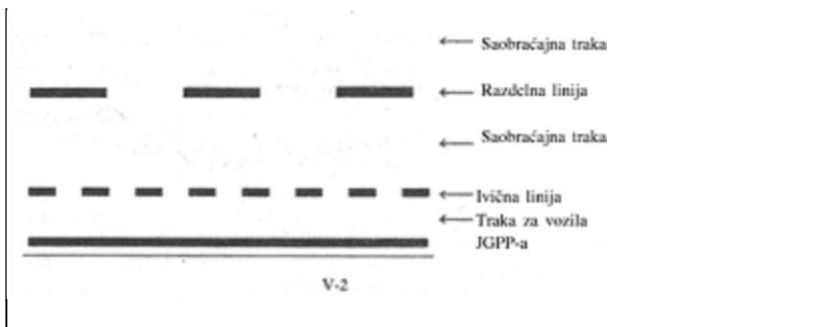
Rašeta - Vukosavljević, s. r.

Legenda boja:

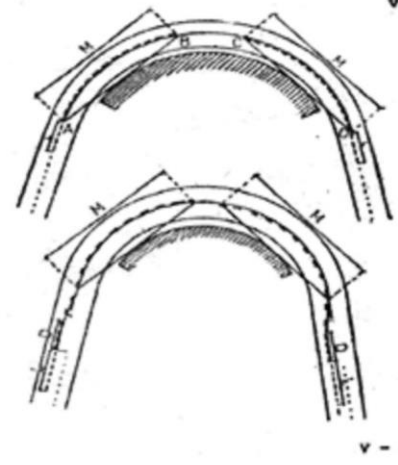
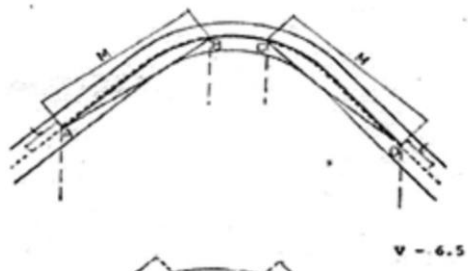
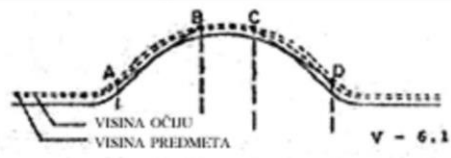

Oznake na kolovozu:

M daljina preglednosti

$V > 60 \text{ km/h}$, $L > 100 \text{ m}$

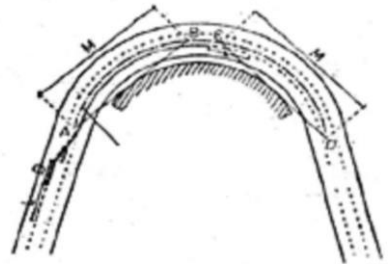
$V 60 \text{ km/h}$, $L > 50 \text{ m}$

$V > 60 \text{ km/h}$, nagib 1:50 ili manje

V 60 km/h, nagib 1:20 ili manje

D razdaljina koja se prelazi u 1 s

Strelice su moguće

V = 6.7

M daljina preglednosti

V > 60 km/h, L > 100 m

V 60 km/h, L > 50 m

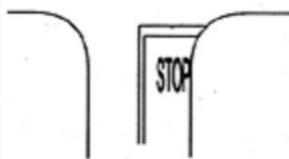
V > 60 km/h, nagib 1:50 ili manje

V 60 km/h, nagib 1:20 ili manje

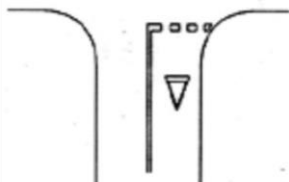
D razdaljina koja se prelazi u 1 s

Strelice su moguće

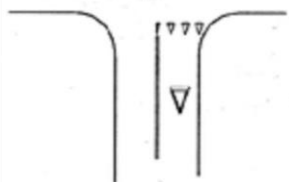
Pomoćne linije (ne spadaju u oznake na kolovozu)

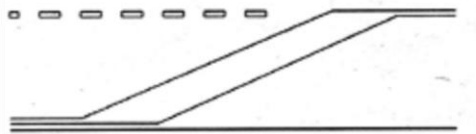
V = 7

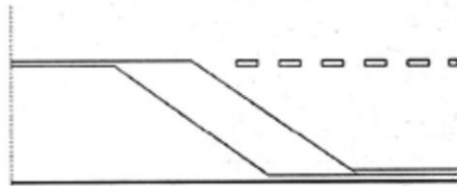
V = 8

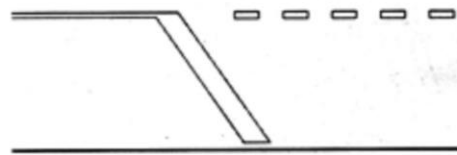
V = 9

V-10

V-10.1

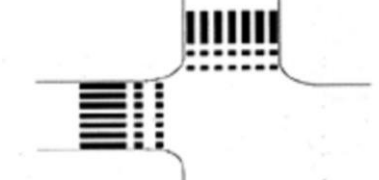
V-10.2

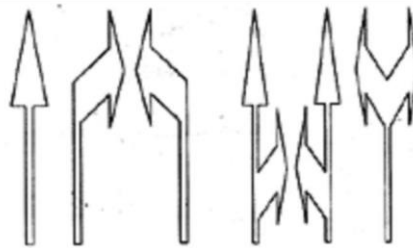
V-11

V-12

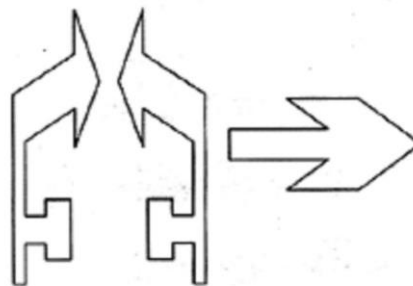

V-13

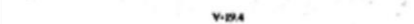
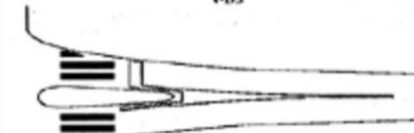
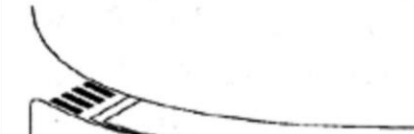
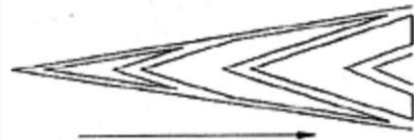
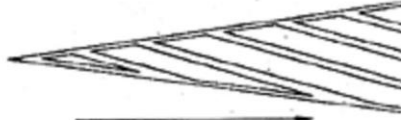
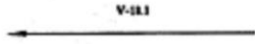
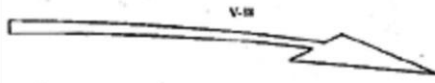
V-14

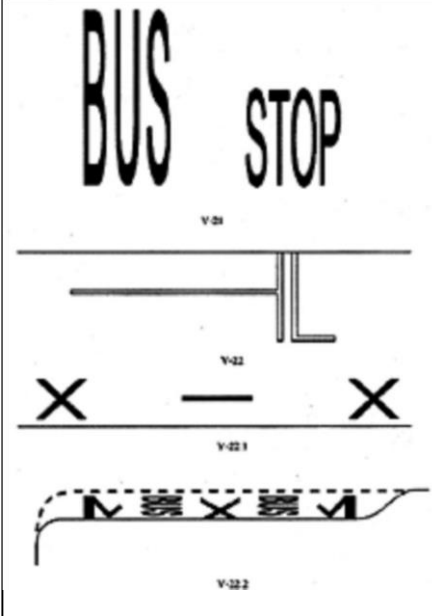
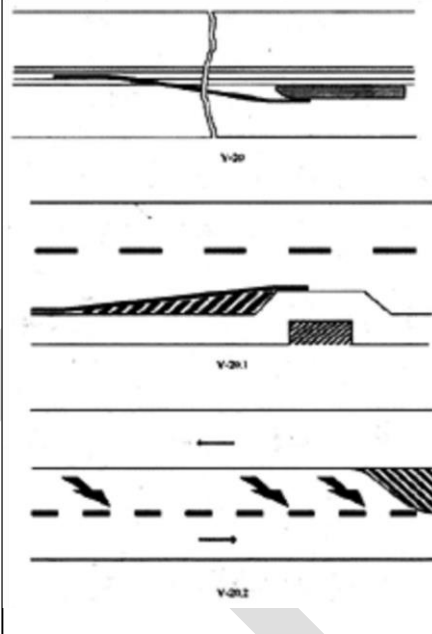
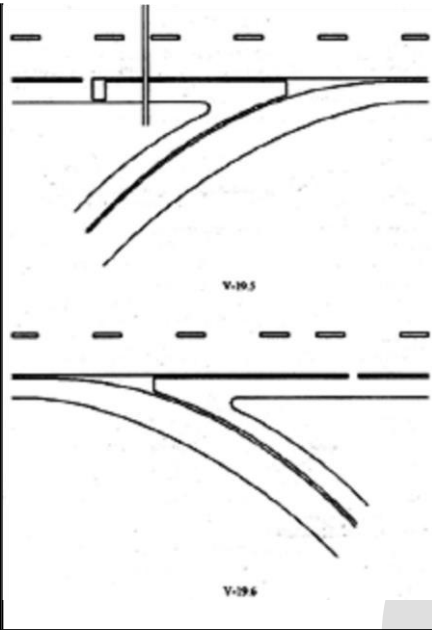
V-15

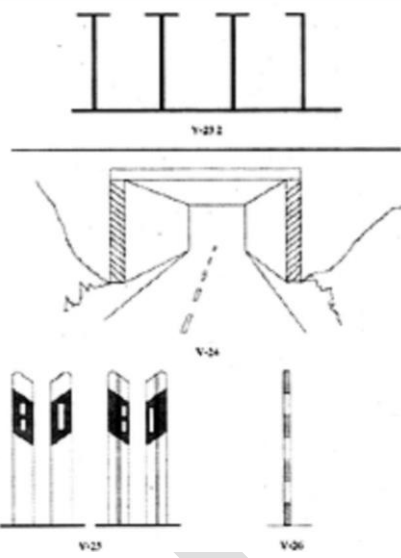
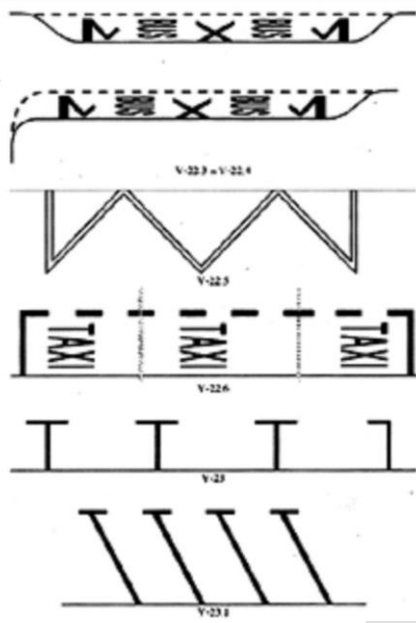

V-16

V-17

Slova za ispisivanje natpisa na saobraćajnim znakovima

**A B C D I J L M N G E F
S T U V K B R P H O Z
Ž Č Ć Š Đ**

**a b c d e f g h i j k l m n
o p r s t u v z ž č ć š đ**

**А Б Г Д Ђ Е Ж З И Ј К
Л Љ М Н Њ О П Р С Т Ћ
У Ф Х Ц Ч Џ Ш**

**а б в г д ђ е ж з и ј к л
љ м н њ о п р с т ћ у ф
х ц ч џ ш**

Brojevi za ispisivanje natpisa na saobraćajnim znakovima

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0